

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ
София, Булевардъ „ФЕРДИНАНДЪ“ № 3.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ:
За България лева 3 прѣдплатени.
„ Странство „ 4 „

Съдържание:

	Стр.
Църквата изпълни ли дълга си, за да прѣдотврати Русенската катастрофа?	65
Критически отдѣлъ. Новиятъ прѣзодъ на Евангелието. Д-ръ Ст. Томовъ	67
Християнскиятъ животъ. Програмата на единъ жизнерадостенъ животъ. Д-ръ Ч. М. Шелдънъ	68
Човѣшкото величие. Мисли отъ Блезъ Паскалъ	69
Върви напредъ	69
Сѣмейството. Посрѣдъ васъ	70
Иде ли прѣлъвъ? Сихотворение	71
За младежта. „Г-нъ Пастирю, искамъ лопата“ .	71
Избавенъ отъ самоубийство	72
Разумниятъ отговоръ на едно момче	73
Прокажениятъ отъ града Аостъ. Xavier de Maistre .	73
Петъръ Василевъ — биография	75
Търновската конференция	79
Недѣлното училище. Възбужки отъ Проф. Дени . .	80
Вжтрѣшенъ отдѣлъ	84

Църквата изпълни ли дълга си, за да прѣдотврати Русенската катастрофа?

Два мѣсеца вече откакъ се разиграха кървавитѣ сцени въ Русе, но вълненията, причинени отъ тѣхъ, въ нашето общество не сж прѣстанали. Наистина, гласътъ на многолюнитѣ митинги заглъхна, шумнитѣ манифестации изъ улицитѣ утихнаха, слѣдъ като изхабиха навѣтъръ венчикитѣ си сили, ала прѣстрѣлкмата между двата противни лагера — правителството и оппозицията, слѣдва въ повече или по-малко сила. Всичкиѣ опозиционни партии се заловиха за грозната катастрофа, като най-силно и вседостатъчно оръжие, не само за да уязвятъ прѣстижа на правителството, но и да го свалятъ

отъ властъ. До коѣко сж сполучили, близкото бждеще ще покаже.

Слѣдъ уталожването на високо раздраженитѣ страсти, добръ е да се разучи въпроса коренно и безпристрастно, та да се види, кждѣ е главната вина За отговорността на общинскитѣ, административнитѣ и военнитѣ власти, въ тѣзи прѣскърбни събития, доволно се е писало, пѣкъ и още ще се пише докато се обистри всичко и самата истина излѣзе наявъ. Докато слѣдватъ заведенитѣ дѣла прѣдъ сждилицата, ние мислимъ, че е и разумно и полезно, тъкмо сега да подвъргнемъ на разпекване въпроса — *църквата или по-добрь духовното началство изпълни ли дълга си, за да прѣдотврати Русенската катастрофа?* Въ отговоръ на този въпросъ ние безбоязнено ще кажемъ, че църквата изпълни дълга си като извърши надъ убититѣ и починалитѣ отъ ранитѣ си тържествено погребение, но като поставенъ отъ Бога стражъ и пазителъ надъ богоспасеното стадо — *църквата не стори нищо*, не направи никакви опити и старания, за да прѣдотврати кървавата междусобица въ Русенскитѣ улици. Въ тая статия ние ще се постарамъ да посочимъ болното мѣсто, сжщияскитѣ причини, които доведоха до проливане на кръвъ, и заедно съ това отговорността на духовното началство за станалото.

1. Кървавитѣ произшествия сж естественъ плодъ на ужасната поквара на нравитѣ въ онази частъ на отечеството ни, както филск. серата се разнася навредъ изъ нашеенско и слѣдва да опустошава лезята, тъй и развалата

на нравитѣ е станала обща, но крайдунавскитѣ градове, прѣдимно градътъ Русе, държатъ първо мѣсто въ това отношение. Въ единъ отъ броеветѣ на издаваемото се въ Русе миналата година религиозно списание „Християнинъ“ се рисуватъ съ черни краски безпѣтствата, разпуснатитѣ нрави и нлзкня духовенъ уровень на русенскитѣ граждани. Малкото църкви били съвсѣмъ слабо посѣщавани, а бираритѣ и шантанитѣ прѣпълнени съ мъже, жени и дѣца. Таково ужасно размножаване на нравствена гнилата не може, освѣнъ да покаже стихийната си сила въ какви не погроми: колосални кражби, кървави схватки, безсрамни любовни афери и пр. Русенската катастрофа ни навѣва тѣжни мисли за бъдещето на България. Тя ни напомня, че българскиятъ характеръ изобищо и съ него заедно и държавниятъ ни организъмъ се бърже разяждатъ отъ язвата на безнравствеността. За тоя застрашителенъ нравственъ отпадъкъ кой ще отговаря най-много прѣдъ Бога, историята и потомството? Несъмнѣно висшето духовно началство на българската православна църква. Ако българскитѣ владци за послѣднитѣ четиридесетъ години бѣха стояли на онази духовна висота, ако бѣха били дѣломъ и словомъ неуморни разпространители на християнския моралъ, тѣ щѣха заедно съ цѣлия православенъ клиръ да противопоставятъ *най-силенъ отпоръ срѣщу вълната на безвѣрието и безнравствеността*. Казватъ, че Русенскиятъ митрополитъ билъ дълбоко ученъ и интелигентенъ човѣкъ, но пита се, какво е сторилъ този архипастиръ до сега за повишаването на религията и набожността въ Русе и цѣлата епархия?

2. Кървавата схватка между тълпата и войската се случи въ деня на карнавала, когато споредъ най-достовѣрни свѣдѣния *всички* сж били въ крайно нетѣзвено състояние. Маслената или тѣй наречената карнавална седмица, прѣзъ която православнитѣ и католицитѣ се прѣдаватъ на всемощни оргии, на ужасна разпуснатостъ и на разни безпѣтства, не само, че не се базира на ученията на Словото Божие, но е черно петно, страшенъ позоръ, цѣла подигравка съ възвишения духъ, святостта и чистотата на Христовата религия. Въ името ужъ на нѣкакъвъ великъ постъ се развързватъ такива низки животински страсти, извършватъ се такива пѣклени сцени, каквито перото се отказва да пише. При такова едно ненормално състояние на тълпата, на общинскитѣ и адми-

нистративни власти, чудно ли е, че чувството на дългъ, на хладнокрѣвно здравомислие и равновѣсие е съвсѣмъ захвърлено настрана и замѣстено съ единъ адски огънь, който дѣха братоубийство и отмъщение? Но тукъ естествено се изпрѣчва въпроса, ако църквата е носителка на възвишенитѣ християнски идеали, ако църквата е жива, дѣятелна морализаторска сила, издигнала ли е гласа си противъ тѣзи унижителни, лъже-религиозни обичаи прѣдадени намъ отъ гърцитѣ и католицитѣ? *Не, никога!* До сега, нито чрѣзъ Църковенъ Вѣстникъ, нито чрѣзъ църковнитѣ амвони, нито по какъвъ да е другъ начинъ Св. Синодъ, или кой да е отъ високопоставенитѣ, влиятелнитѣ църковни савовници, не е обѣдилъ зжбъ да осжи тѣзи отвратителни обичаи. Прѣзъ карнавалната седмица полицейскитѣ пристави заедно съ стражаритѣ тичатъ деня-нощя, за да прѣдпазватъ хората отъ скандали и побоища. За да се запази мира и обществения редъ, тѣ често намиратъ за добръ да забранятъ карнавалнитѣ оргии, но тѣзи, които сж поставени не само да вардятъ стадото, но и да дадатъ живота си за него, стоятъ хладнокрѣвно отстрана и бездѣйствуватъ! Какъ гледа Богъ на такива пастири и какъвъ отчетъ ще дири отъ тѣхъ, най-добръ е казано въ 34-та глава отъ книгата на пророка Иезекиля.

3) Тежка отговорностъ прѣдъ Бога и прѣдъ народа лежи върху плѣщитѣ на духовното началство въ Русе, защото то не положи никакви старания нито въ самото начало, нито въ разгара на развѣлнуванитѣ страсти, за да се избѣгне станалия погромъ. Имаше нѣколко начини, за да се потуши тая скърбна афера съ кадънчето, но ако лисуваше тактъ, умѣние и разпорѣдителностъ отстрана на административнитѣ власти, не бѣше ли длъжностъ на църквата, като духовна майка, да сгжи въ ролята на помирителка и съ властта и благодатта дадена ѝ отъ Бога да въдвори миръ между враждуващитѣ нейни чада? Великото призвание на църквата, като божественъ институтъ, е да проповѣдва между човѣцитѣ любовъ, миръ и благоволение както личи и въ слѣднитѣ стихове: „Колко сж прѣкрасни върху горитѣ нозѣти на онзи, който благовоѣствува и проповѣдва миръ (Исаия 52:7). Въ книгата на Иезекиля гл. 33 ст. 7 се казва: „Азъ те турихъ стражъ на Израилевия домъ: чуй прочее слово изъ устата ми, и *свѣсти ги отъ мая страна*“. Въ прощалното си писмо до Тимотея, Св. Апостолъ

Павелъ му отправя слѣднитѣ съвѣти и увѣщания: „Проповѣдай словото, настоявай на врѣме и безъ врѣме, облича, запрѣти, умоли съ всѣко дълготърпѣние и поучение... Но ти бжди трѣзвенъ въ всичко, злопострадай, изработи дълото на благовѣстителъ, извърши напълно служението си“. Отъ приведенитѣ тукъ стихове става явно, че освѣнъ извършването на обредитѣ и редовното богослужение, духовенството е назначено отъ Бога да бди върху стадото, да го прѣдпазва отъ разни напасти и да цѣри духовнитѣ му болки и недѣли. Ако Христовата църква на земята е заслужила въ нѣщо на човѣчеството, то не е толкозъ чрѣзъ блѣскавитѣ храмови служби и тържественитѣ лития, нито даже чрѣзъ краснорѣчивитѣ проповѣди, колкото въ готовността на духовенството, съ самоотверженостъ, съ явенъ рискъ на живота си да служи на гасомитѣ въ прѣмахването на вражда и взаимна омура, както между сѣмейството, тъй и между разнитѣ слоеве на обществото. За насъ е явно като бѣлъ день, че ако Русенскитѣ митрополитъ и неговитѣ подвѣдомствени съзнаваха дължността си, тѣ щѣха да прѣдвидятъ грозещата опасностъ, тѣ щѣха да уловятъ момента, щѣха да се заловятъ здраво за работа, и чрѣзъ лични свиждания съ водителитѣ на тълпата, а така сжщо съ гражданскитѣ и военни власти, щѣха да уталожатъ накинѣлитѣ страсти. Повече отъ това, въ послѣдния случай, когато гражданитѣ и войската се посрѣщнаха лице съ лице, готови да проливатъ кръвъ, ако митрополитъ Василий, като посланникъ Божи, като пастиръ добрий, който полага душата си за овцитѣ, се явеше помежду имъ съ кръста въ едната ръка, и евангелието въ друга, и съ насълзени очи имъ отправеше една трогателна рѣчь, за да спратъ и се разотидатъ, благодатнитѣ му думи, увѣрени сме, щѣха да съкрушатъ всѣчки — да по тигнатъ цѣлѣта си. Но уви! църквното настоятелство въ Русе не съзна високото си назначение, не схвана момента, не употреби благодатнитѣ срѣдства, то дезертира отъ поста на дължността, остави да се пролѣе братска кръвъ и да се опетни българското име прѣдъ цѣлия свѣтъ. Въ тоя случай духовенството постъпи сжщо както свещенака и левитина въ притчата за добрия самарянинъ. Първитѣ двама заминаха край кървавата сцена и си отидоха изъ пѣтя съ пълно вътрѣшно спокойствие, при все това, поради бездѣйствието си, прѣдъ очитѣ на Бога тѣ бѣха цѣли прѣ-

стѣпници. Какво праведно негодувание биха почувствували софиянци, ако при единъ страшенъ пожаръ, пожарната команда не се намѣрише моментално на работа около опожарената къща, но хладнокрѣвно стоеше да гледа отъ страна? Или какво бихме помислили за нашитѣ санитарни власти, ако при появата на холера или нѣкоя опасна епидемия, тѣ не прибързаха да взематъ цѣлесобразни мѣрки за запазване общественото здраве.

Когато прѣди възкресение се повдигна въпросъ да се даде св. причастие на войницитѣ участвуващи въ кървавата схватка, единъ религиозенъ вѣстникъ се напъваше съ всѣкитѣ си сили да доказва, че такава постъпка щѣла да бѣде противъ духа и правилата на църквата. Канимъ нашия събратъ да положи ръка върху сърцето си и да се попита: кому трѣбва да се отнеме св. прѣчастие, кой трѣбва да посипе главата си съ пепель и да се покрие съ врѣтище, простодушния и безотвѣтенъ войникъ ли, който трѣбваше безогледно да изпълнява строгата заповѣдъ на своето начальство, или Русенското църковно начальство, което бездѣйствува и неизпълни дълга си?!..

Критически отдѣлъ.

Д-ръ Ст. Томовъ

В. Прѣславскитѣ Митрополитѣ Симеонъ като защитникъ на синодалния прѣводъ на Четиревангелието.

Въ Църк. Вѣстникъ отъ апр. 3, В. Прѣславскитѣ митрополитѣ Симеонъ е излъзълъ съ една *Блѣжка* да защити синодалния прѣводъ на *Четиревангелието* и да отговори на крайно острата, но справедлива критика на доцента при Софийския Университетъ Ал. Балабановъ. Митрополитѣтѣ Симеонъ се ограничава въ *блѣжката* си само на едно изречение: *Блѣжитѣ благовѣстуватъ* въ Мат. 11; 5 и се стареа да докаже, че това изречение било вѣрно прѣведено въ синодалния прѣводъ. За да подкрѣпи твърдението си достапочтениятъ синодаленъ старецъ Симеонъ ни казва, какво грѣцкиятъ глаголъ *евангелизо* въ дѣйствиеленъ залогъ се намиралъ само на двѣ мѣста въ Новия Завѣтъ — въ книгата Откровение, и, че на всѣкѣждѣ другадѣ този глаголъ билъ употребенъ въ страдателенъ залогъ. Това обстоятелство било дало поводъ на Скарлата Византие, чийго грѣцки словарь синодалниятъ старецъ ималъ подъ ръка, да наведе речения глаголъ само въ страдателенъ залогъ, т. е., да го подведе подъ категоричната на онѣзи глаголи, които, макаръ и по форма да сѣ

отъ страдателенъ залогъ, по значение падатъ въ дѣйствителенъ залогъ, като напримѣръ глаголитъ: *ерѣзѣме, ѣтентѣме* и тѣй нататѣкъ; и да го тълкуватъ: *давамъ изѣстие и проповѣдвамъ Евангелието*. Такъвъ смисълъ ималъ глаголътъ *евангелизѣме* въ 44. изречение отъ Н. Завѣтъ, а въ шестъ случая само ималъ страдателно значение. Къмъ горнитѣ изречения — къмъ голѣмото число изречения — трѣбало да се приложи и онова отъ Мат. 11; 5 — Птохъ евангелизѣмъ — „бѣдни благовѣстуватъ“ спомѣнувано подъ сжшата форма и отъ Лука 7; 22, коѣто за минута дѣдо Симеонъ нарича спорно.

Справедливостта ни налага да кажемъ, че синодалниятъ старецъ Симеонъ е много слабъ въ горното си изложение за употребата на грѣцкия глаголъ *евангелизѣме*. Осланияки се на грѣцкия рѣчникъ на Скарлата Византие, той е останалъ шестдесетъ години назадъ. Истина е, че глаголътъ *евангелизѣме* въ срѣденъ залогъ има значение на дѣйствителенъ залогъ; това никой отъ критицитѣ на синодалния прѣводъ не отказва, но дѣдо Симеонъ много добръ знае, че въпросътъ е този: не попада ли глаголътъ *евангелизѣмъ* въ Мат. 11; 5 въ категорията на шестѣтъ случая, дѣто самъ дѣдо Симеонъ признава, че глаголътъ *евангелизѣме* има страдателно значение. На този въпросъ всички безпристрастни критици не могатъ да не отговорятъ утвърдително, и този отговоръ се потвърждава не само отъ латинския прѣводъ, направенъ отъ Иеронима въ V вѣкъ слѣдъ Христа, както признава дѣдо Симеонъ, но и отъ прѣвода на всичкитѣ главни западноевропейски езици — английски, френски, италиянски, нѣмски, както и отъ всичкитѣ славянски езици, освѣнъ руския. Понеже синодалниятъ прѣводъ въ погрѣшното прѣвеждане на въпросното изречение — *бѣдни благовѣстуватъ* — слѣдва черковнославянския прѣводъ, който гласи: *нищѣе благовѣстуютъ*, синодалниятъ старецъ Симеонъ много наивно обяснява, какво прѣводачитѣ на славянскитѣ текстъ съ прѣвождането въ дѣйствителенъ залогъ грѣцкия глаголъ, който въ това изречение не само по форма, но и по значение е страдателенъ, искали да установятъ единъ фактъ извършенъ съ изпращането на Господнитѣ ученици да проповѣдватъ Евангелието, изпращане, за което се разказва въ Мат. 10. По-добъръ слаба защита, отколкото никаква. „Si pop e vero e ben trovato“, си е казалъ, може би, дѣдо Симеонъ слѣдъ горното обяснение, което дадено въ *Цѣрк. Вѣстникъ*, органъ на синода на българската цѣква, ще бже негли приета отъ повечето свещеници, но което не може да издържи критика. Каква нужда има дясъ блѣска дѣдо Симеонъ главата и ни обяснява погрѣшния прѣводъ на черковнославянския и руския езици? Въ тѣзи прѣводи въпросното изречение е погрѣшно и свършено дѣло. Веднажъ установено погрѣшното прѣдаване на оригиналния текстъ въ руския прѣводъ, комисията по прѣгледжане синодалния прѣводъ трѣбаше да се справи съ грѣцкия текстъ и да установи глаголътъ *евангелизѣмъ*, въ въпросното изречение, страдателенъ ли е и по форма и значение, та да го прѣведе правилно; „на сиромаси се *благовѣстуватъ*“, както е прѣ-

ведено въ всички други езици, а не да се държи о руския текстъ, като слѣпецъ о тояга.

Упрекавайки Балабанова, за дѣто се осла- нялъ на Лутерова прѣводъ, който въ въпросното изречение е вѣренъ, синодалниятъ старецъ Симеонъ се провиква: „Авторитетътъ на Лутера за мене нѣма никакво значение“. Авторитетътъ на Лутерова прѣводъ навсѣкждѣ, дѣто той е вѣренъ, има значение. Това го признава всѣки безпристрастенъ критикъ. Славянскитѣ прѣводъ направенъ отъ Св. Кирилъ и Методи, несъмнѣно, е ималъ голѣмо значение за насъ българитѣ; но сѣ пакъ, тамъ, дѣто този прѣводъ е очевидно погрѣшенъ, както въ въпросното изречение, той не може да има значение за безпристрастния български критикъ.

Колкото по-скоро разбератъ синодалнитѣ старци горчивата истина, че тѣхнитѣ прѣводъ е толкова погрѣшенъ — неточенъ, на много мѣста невѣренъ, толкозъ по-добъръ за тѣхъ. Интелигентнитѣ християни въ България нѣма да търпятъ този прѣводъ, и синодалнитѣ старци трѣба по-скоро да зематъ рѣшение и унищожатъ прѣвода, като прѣустановятъ и по-нататѣшното издаване на Дѣянията, Посланията и Апокалипсиса.

Въ броя 2764 в. „Дневникъ“ въ една статия озаглавена: „Единъ скандалъ за смѣтка на цѣрквата“, говорейки за новия прѣводъ на Евангелието, за невѣжеството на прѣводачитѣ, за подигнатитѣ критики и полемики, свършва съ слѣднитѣ думи: „Този въпросъ (за прѣвеждане на Евангелието) е заинтересувалъ вече твърдѣ много наши учени, философи и познавачи на цѣрквения езикъ. Тѣ проектиратъ да свикатъ едно гражданско събрание, въ което, като извадятъ наявѣ всички недостатѣци на Евангелието, да искатъ унищожението на тая книга, прѣвода на която е отъ характеръ само да всѣ заблуждение у вѣрващитѣ и извратѣ истина на Слово Божие“.

Християнскитѣ животѣ

Програмата на единъ жинерадостенъ животѣ.

Слѣднитѣ хубави правила за живота сж били внушени отъ Д-ръ Ч. М. Шелдънъ, прочутиятъ авторъ на книгата „По Неговитѣ стѣпки“:

1. Ще се старая да върша Божията воля всѣкидневно.
2. Ще се старая да виждамъ доброто въ свѣта и въ ближния си.
3. Не ще се смущавамъ за нѣща, които сж извънъ силитѣ ми, а и за онѣзи, дѣто мога помощъ да дамъ, пакъ не трѣба да се смущавамъ.
4. Ще обръщамъ ума си и сърдцето си къмъ великитѣ нѣща на вселенната.
5. Ще се науча да се наслаждавамъ на шедритѣ Божи дарове на човѣцитѣ, като природата и физическитѣ сили.

6. Ще се науча да цѣня всичкитѣ си при-
чтели.

7. Ще се старая всѣкидневно да опжтвамъ
нѣкого къмъ по-честитѣ животъ.

8. Ще възвелича мѣстото си въ царството
Божие.

9. Ще се наслаждавамъ съ приятелството на
Христа, като мой Избавителъ и Братъ.

10. Ще живѣя постоянно въ атмосферата на
надеждата. Винаги по нататъкъ ще бжде по-добрѣ.

„Надѣй се на Господа“.

„Радвайте се всѣкога въ Господа“.

бжде щастливъ, но истината, която самъ схваща
не е ни достовѣрна, ни достатѣчна. Ето защо
цѣльта ми е да въодушевя у човѣка желание да
дири вѣчната истина, да бжде готовъ да отстрани
отъ себе си всички страсти и да насочи дѣйстви-
ята си по направление, дѣто би могълъ да я намѣри.
И съзнавайки до каква степенъ знанията му се
помрачаватъ отъ страститѣ, нека мрази въ себе си
похотѣта; тѣй шого нищо да не е въ състояние
да го заслѣпи при избора, или да го възпре, ко-
гато е достигналъ до извѣстно прѣдимство.

(Слѣдва)

Прѣв. А. И. С-ва.

М и с л и.

отъ Блезъ Паскаль.*)

Човѣшкото величие.

Не е мжно да си прѣдстави човѣшко тѣло
безъ ржцѣ и безъ крака; бихъ си го прѣдставилъ
даже и безъ глава, ако опитността не твърди, че
този удѣ е необходимъ за разсѣдка. Слѣдователно,
существоването на човѣка зависи отъ мисълта, безъ
която е невъзможно да ся го въобразимъ.

Кое е туй нѣщо въ насъ, което *успѣща*, което
се *радва*? Дали ержката? Или рамото? Плътта?
Или пѣкъ кръвта, що тече въ жилитѣ ни? Отъ
заключенията се вижди, че този процесъ се дължи
на елементи, които *не сж* материални.

У човѣка се крие могща сила. Неговото
величие се изявя даже въ самото съзнание, че е
тварь мизерна. Дървото не съзнава никаква мизерия.
Вѣрно е, наистина, че да признаешъ мизерното си
състояние е равносилно да бждешъ такъвъ, но да
се признаешъ за мизеренъ е едновременно знакъ
на величие. Тѣй шото всичкитѣ мизерии, които
врѣхлетятъ човѣка, показватъ само колко великъ
е той.

Човѣкъ не е нищо друго освѣнъ тънка без-
силна трѣстъ въ природата. Но той е трѣстъ, която
разсѣждава. Защо да се въоражи цѣлата вселенна
противъ нея, за да я сломи? Достатѣчно е облакъ
пара, една капка вода, за да я смаже. Но даже
когато вселенната стѣпче тая трѣстъ подъ краката
си, човѣкъ си остая по-величавъ отъ туй именно,
което го убива, защото той *съзнава*, че умира; а
за неговото надмощие надъ природата, вселенната
нѣма никакво понятие.

Слѣдователно, достойнството на цѣлия ни
битъ се състои въ нашата способностъ да разсѣж-
даваме. Прочее, нека развиемъ въ права посока
тая способностъ. Ето принципътъ на истинския
моралъ:

И тѣй, нека човѣкъ цѣни своето достоинство;
нека съзнаемъ, че въ неговата натура се крие за-
родишъ на велико добро; обаче, нека сжшесвѣр-
менно не остане слѣпъ прѣдъ всичкитѣ низоти,
които гъмжатъ у него. Впослѣдствие, нека ту се
мрази, ту гледа къмъ себе си съ уважение: у него
се крие, способностьта да познае истината и да

Върви напредъ.

Явила се е прѣчка на работата ти. Има и нѣ-
къдѣ нѣщо криво. Нѣкой ти е сторилъ зло, отъ
което ти се чувствувашъ уврѣденъ, наскърбенъ и
обезсърченъ; губишъ енергия и спирашъ да вър-
вишъ напредъ въ работата си, на която си назна-
ченъ отъ Бога. Не можешъ да забравишъ сторе-
ното зло, неприятни чувства те обзиратъ и ти по-
стоянно мислишъ за него.

Не иде ли ти на ума, че това твое настро-
ение е *тъкмо по желанието на съперника*? Негова-
та главна цѣль е да ти възпрѣпятъ сѣвува и да те
отбие отъ работата, що ти е далъ. Богъ да вър-
шишъ. Той никакъ не иска да знае за твоитѣ на-
ранени чувства или накрѣпени права; неговата
цѣль е *да ти погрѣчи на работата*, така че кол-
кото по-дълго се спирашъ, двоумишъ и оплаквашъ,
толкозъ по-добрѣ е за него.

Когато изпаднешъ въ такива трудни обстоя-
телства има само едно нѣщо, което можешъ да
сторишъ, и то е *да вървишъ напредъ*. Не спирай
се и колебай се. Гледай да се намирашъ вина-
ги въ пжтя на длжността, на работата, която
Богъ ти е възложилъ, върви сѣ напредъ и остави
Сатана да жъне това що е сѣялъ. Вървишъ ли
точно споредъ наредената отъ Господа таблица за
врѣмето, ти си на правата посока, и Сатана не ще
може да ти прѣчи, ако и да постоянно се старае
да те плаши. Прочее, остава ти едно: *да вървишъ
напредъ*. Не се надѣвай, че дяволътъ и слугитѣ
му ще оправятъ работитѣ: това никога нѣма да
бжде.

Посрѣщналъ си несполука, и плановѣти ти
сж осуетени. Събери наново силитѣ си, и съ
Бога изработи си нови планове. Стори всичко отъ
твоя страна, за да не оставишъ Сатана да изпол-
зува твоего спиране, за това върви напредъ и вър-
ши повече работи, като да не си посрѣщалъ ни-
каква несполука. Върви напредъ.

Животътъ бърже тече, врѣмето е кратко. Смър-
тъта, сѣдниятъ день, вѣчността — наставатъ. Оше
малко и работнитѣ ти дни ще се свършатъ. Ка-
ква неизказана скърбъ, какво ужасно разочарова-
ние ще изпатишъ, когато най-сетнѣ си убѣдишъ, че
си билъ измаменъ и заблуденъ отъ Сатана, за да
напуснешъ работата и служението, което си при-
елъ отъ Бога.

*) прочуть френски математикъ и философъ (1623—1662).

Да, ти се чувствувашъ онеправданъ. Та има ли човѣкъ, който да не е билъ нѣкога онеправданъ? Върху тебе незаслужено сж се сипѣли критики, хули и какви не измислици. Но за това не си ли знаялъ по-отрано? Да, само че не си очаквалъ неприятноститѣ да дойдатъ по този начинъ и отъ тѣзи лица. Сега, слѣдъ неочакванитѣ скърби и изпитни, докато ти се прѣдавашъ на оплаквания, негодувания и разни разправии, Сатана не дрѣме; той се готви да те нападне наново. да ти причини нови тревоги и разочарования. Срѣщу тѣзи ухищрения на Лукавия не ти остава друго,

освѣнъ да опашешъ чрѣслата си и да вървишъ напредъ. Прибързай въ всичко да сторишъ волята Божия и силата на Лукавия не може да те безпокои или да ти пакости до край. Върви напредъ, и Господъ твой не ще закъснѣе да дойде; и когато дойде, Той ще оправи всичкитѣ криви и изпорчени работи. Ти ще останешъ непоклатимъ на позициитѣ си, а твойтѣ врагове единъ по единъ ще се изгубятъ. Въ борбата ти ще прѣпобѣдишъ, и Богъ ще смаже Сатана подъ краката ти. Проче, напредъ маршъ!

Изъ „The Common People“.

СѢМЕЙСТВОТО.

Посрѣдъ васъ.

Понѣкога великодушни хора сж заставени да живѣятъ въ тѣсни стаички. Има мнозина, които въ домоветѣ си нѣматъ възможность да приематъ гости, ако и да въ сърдцата си съ радость биха ги дочекали. Ала има единъ гостенинъ, който може да обитава въ найбѣдната и скромна колиба. Самъ Той е казалъ: „Който люби мене, ще упази моето слово, и Отецъ ми ще го възлюби, и ще дойдемъ при него, и ще направимъ жилище у него“. И пакъ Той е казалъ: „Дѣто двама или трима сж събрани въ мое име, и азъ съмъ посрѣдъ тѣхъ“. Когато благочестивиятъ баща и молещата се майка колѣничатъ или застанатъ прѣдъ Божия прѣстолъ; когато дѣцата, напоени съ страхъ Божий, издигнатъ рѣцѣтъ си въ молитва безъ грѣхъ и съмнѣние; когато цѣлото сѣмейство се събира око ло домашния олтарь за богослужение; когато Словото Божие се чете и хвалебни пѣсни се пѣятъ, тогава



Онзи, който е невидимъ за тѣлеснитѣ очи, присѣствува чрѣзъ Духа Божий; да, живиятъ Христосъ и Спасителъ стои невидимо между своитѣ люди.

Ако въ всѣко сѣмейство се отдѣляше врѣме за обща молитва, за домашно богослужение, какъ домоветѣ ни щѣха да се осветятъ и домашниятъ животъ изпълни съ миръ любовъ и задоволство, поради Неговото присѣствие? „Посрѣдъ васъ стои единъ, когото вие не знаете“. Въ домоветѣ на труда присѣствува Синътъ на дърводѣлца, за да съчувствува съ работещитѣ. Въ домоветѣ на бѣднитѣ дохожда съ благословение Онзи, който нѣмаше дѣла да подклони. Въ домоветѣ на болнитѣ, когато Го търсимъ съ сърдце, стои

близу, за да даде олекчение и здраве — Онзи, който съ едно само докосване или съ една дума изцѣляваше болнитѣ. Въ домоветѣ, дѣто грѣхътъ е завилъ гиѣздо и сърдцата сж прѣгор-

чени и отпаднали духомъ, поради човѣшки слабости, взаимни огорчения и сторени грѣхове, Той пакъ дохожда и казва: „Дойдете при мене всички, които се трудите и сте обрѣменени, и азъ ще ви успокоя, защото моего иго е благо, и моего брѣме е леко“.

О, нека всички, които сж уморени, смутени, изкушаеми, обезсърдени и сърдцесъкрушени, посрѣщнатъ Христа въ домоветъ си. Ето, Той стои на вратата и хлопа, ако чуе нѣкой гласа Му и отвори вратата, ще влѣзе при него и ще вечеря съ Него, ще донесе радостъ и веселие, утѣха, блажена надежда и животъ вѣченъ.

Господъ при вратата ми
Внѣъ стоеше, хлопаше
И ми рече: „Отвори,
Умираща душе!
Отвори да влѣзна Азъ,
Милостивиятъ твой Спасъ.“
Като чу душата ми
Думи на прошение,
Катъ свѣткавица строши
Твърдото мое сърдце.
Отвори хъ вратата си;
Рекохъ: „Влѣзъ, о Господи!“
Изъ Jhe Safeguard.

Иде ли пролѣтъ?

Легло отъ пухъ . . . и връхъ покривка тънка
Ржчици блѣди движатъ се едвамъ . . .
Отъ снѣгъ фартуна вие страшно вѣнка
И тѣжно пѣй тя за несбѣднатъ блѣнъ . . .

Къмъ майка си умислена, любима
Прошелва то: о мамо, я кажи:
Когато вѣнъ такава буря има,
Какъ *пролѣтъ* може тукъ да приближи? . .

Тѣзъ планини отъ снѣгъ и ледъ въ полето
Кажи ми, мамо, *кой* ще ги стопи?
Кога ще грѣйне *слънце* отъ небето,
Та пролѣтъ мила пакъ да се яви? . .

Кажи, о мамо, идатъ ли пакъ днитѣ,
Кога и азъ катъ пичкитѣ въ лѣса
Ше литна изъ усойтъ, горитѣ
И китки росни тебъ ти донеса?

Ще дойдатъ ли пакъ днитѣ топли, майски,
Да стана и азъ, мамо, най-подиръ;
Ще видя ли пакъ въ хубоститѣ райски
Земята цвѣнала срѣдъ Божий миръ? . . .

Закашля се! . . И въ съзли потопено
Закри лицето си съсъ сухитѣ ржцѣ . . .
Фартуната зави по-уязвено . . .
И майката заплака отъ сърдце! . . .
Ц-дъ, ян. 1910.

За младежъта.

„Г-нъ Пастирю, искамъ лопата“.

Единъ благочестивъ свещенослужителъ държалъ еднажъ прѣдъ своето слушателство проповѣдъ върху текста: „Защо стоите тука цѣль день праздни?“ Мат. 20: 6- На мнозина въ църквата проповѣдъта направила отлично впечатление. На утрото една млада госпожа отишла при проповѣдника и му казала: „Г-нъ Пастирю, искамъ лопата, защото съмъ рѣшена да върша работа въ Божието лозе“. Млади християни, искатели лопата? Нуждаете ли се отъ свѣтъ и упѣтане, какъ да работите за Христа, и какъ да станете полезни и дѣятелни членове било въ църквата или въ младежкото дружество? Тогава прочетете съ внимание тукъ изложенитѣ внушения.

Даване щедро за Господа е една добра лопата съ която много би могло да се постигне. Споредъ увѣреніята на единъ прочутъ мисионеръ, всѣки 25 лева, шо се изпращатъ, за да се проповѣда евангелието въ Западна Индия, може да се употребятъ като срѣдство, за да се обрне най-малко една душа къмъ Христа. Каква велика привилегия се дава на заможнитѣ християни да употребятъ златото си за такава високо благородна цѣль — вѣчного спасение на човѣшки души! Но и на бѣднитѣ християни се дава възможность да работятъ съ сжшата „лопата“. Двѣтъ лепти, шо бѣдната вдовица спусна въ храмската каса, бѣха възприети съ благодарность отъ Господа. Сжщото става и днесъ: Богъ въ снисхождението Си приема дароветъ на богатитѣ, но едновременно Той се радва да приема малкитѣ приноси на бѣднитѣ, за да се занесе евангелието на погинващитѣ.

„Кждѣ си забързалъ толкозъ?“ попиталъ единъ младежъ другаря си, кагото срѣснатъ на улицата. „Бързамъ да занеса обѣдъ на баша си, защото градимъ Народното Събрание“. Участието на младежа въ изграждането на тази голѣма постройка не било кой знае какво, но той ималъ право да каже „*ние градимъ*“, защото редовно занасялъ храна на единъ, който зималъ участие въ подигане на зданието. И тѣй, всѣко парично подаяние за Божие дѣло, не врѣди колко малко е, ще съдѣйствува за издигането на духовния храмъ, койго ще бжде радостъ на ангелигъ, награда на Избавителя и слава на Бога въ вѣки.

Благочестивото наставление на младежъта е друга лопата, съ която може да се върши добра работа. Каква велика и благородна работа се почна, когато Робертъ Ренкъ за прѣвъ пѣтъ събра дѣцата, за да изучаватъ Словото Божие въ недѣлното училище! Съ това той стана благодѣтель не само на Велика Британия, но и на Европа, пѣкъмна цѣль свѣтъ. Днесъ милиони дѣца се наставляватъ въ недѣлнитѣ училища отъ хиляди посветени учители и учителки. Християнски младежи и отъ двата пола, ако искае да развие плодovitа дѣятелность въ Божията нива, заинтересувайте се въ недѣлното училище, като се постараете да съберете отвѣнъ, по улицитѣ, момчета и момичета и

ги доведете при Онзи, който каза: „Оставете малките дѣца да дохождатъ при мене и не ги възпирайте, защото на таквизи е царството Божие“.

Посѣщаване болнитѣ е друга „лопата“, съ която може да се работи въ лозето Господне. Не се изисква кой знае какъвъ умъ или краснорѣчие, за да се употреби тази лопата. Не е мъчно да се посѣти единъ боленъ човѣкъ, и ако е бѣденъ, занеси му малко плодъ или питателна храна и заедно съ това кажи му нѣколко думи за Христовата любовъ и за безкрайната милость Божия. Съ непосѣщаване страдащитѣ и наскърбенитѣ вие прѣстѣпно занемарявате една голѣма длѣжностъ. Вижте какво казва Апостолъ Яковъ: „Чисто и непорочно благочестие прѣдъ Бога и Отца е това: да прѣгледва сирацитѣ и вдовицитѣ въ утѣснението имъ, и да пази себе си неоскверненъ отъ свѣта. Мислете добръ и за думитѣ на Христа: „Една чаша студена вода“, дадена „въ име на ученикъ“, не ще остане безъ мзда.

„Боленъ бѣхъ, и посѣтихте ме“. „Колкото че сте сторили това на едного отъ тѣзи най-малкиѣ мои братия, на мене сте го сторили“.

Раздаване религиозни брошури е тоже добра „лопата“, за да се върши полезна работа. Една благочестива слугиня се рѣшила покрай другата си работа и да раздава брошури. Веднажъ почнала тя и била твърдо рѣшена да постои, но единъ день господарката ѝ, като влѣзла въ кухнята, съгледала брошуритѣ и почнала да я разпитва какви сж и между какви хора ги раздава. Вслѣдствие на този разговоръ, господарката се тѣй дълбоко заинтересувала въ духовното състояние на хората въ тази частъ на града, што убѣдила мѣжа си да иждиви нѣколко хиляди лева въ построяване особни здания за религиозното обучение на младежта. Гледайте какво голѣмо добро може да се извърши благодарение на примѣра и старанията на една скромна дѣвица — слугиня.

Когато канимъ хората да дойдатъ на богослужение, значи—да употребяваме още единъ видъ лопата. Една Св. Недѣля вечеръ, единъ младежъ стоялъ на жгѣла на една отъ Лондонскитѣ улици и безцѣлно зяпалъ нагорѣ надолу. Доближилъ се до него единъ непознатъ човѣкъ и любезно го поканилъ да влѣзне въ съседната църква. Благоклонно приелъ поканата и безъ забава се отзовалъ въ църквата. Съ течение на врѣмето този младежъ стана не само прочутъ мисионеръ, но и мъченикъ за обръщането на човѣкоядцитѣ въ Ново-Хебридскитѣ острови. Нѣщо прѣди сто години единъ младежъ случайно влѣзна да присѣдствува на богослужението въ една отъ църквитѣ на Бирмингамъ. Слѣдъ свѣршка на службата, едно лице, което седѣше на сѣция чинъ, му отправи нѣколко думи за значението и цѣлта на хубавата проповѣдь, като го покани да дойде пакъ. Насърченъ отъ учтивостта на непознатото лице, младежътъ не само, че почна да дохожда редовно, но стана членъ, служителъ и шедъръ дарителъ за широката дѣятелност на църквата.

Драги читателю, не ще ли се рѣшишъ да

работишъ за Христа; не ще ли се трудишъ да живѣешъ както онзи, който „обхождаше и правѣше благодарѣния“, и който навѣрно е казалъ: „по-блажено е да дава нѣкой, отколкото да зема“. Колко много е сторилъ Исусъ за тебе; тогава, отъ любеша благодарностъ къмъ Него, не ще ли си готовъ да кажешъ: Господи, що искашъ да сторя. Помни, че както въ свѣтовнитѣ работи, тѣй и въ духовнитѣ, „дѣто има воля, ще има и срѣдство“. О, нека посветимъ себе си изново на Неговата служба, на Тогози „който даде себе си за насъ, да ни избави отъ всѣко беззаконие, и да ни напрази чисти, за избранъ на себе си народъ, ревнителъ на добри дѣла“.

Изъ The Safeguard.

Избавенъ отъ самоубийство.

Разправятъ слѣдната интересна повѣсть за единъ младъ журналистъ, който слѣдъ като употребилъ всичкитѣ си усилия, за да намѣри работа и не сполучилъ, намислилъ да се хвърли отъ моста въ дълбоката рѣка и съ това да тури край на своитѣ страдания. Късно една вечеръ, той се опжилъ къмъ рѣката, за да изпълни грозната си мисль. Но единъ полицейски, който вардѣлъ тамъ наблизу, като забѣлжилъ смутения погледъ и разтревоженото лице на журналиста, изпрѣчилъ се насрѣща му и го попиталъ, що търсялъ тукъ по това врѣме. Безъ никакво колебание, той казалъ на полицейския, че като не се намѣрила работа и стая за него въ града, мѣстото му било на дъното въ рѣката.

„Мълчи, да не говоришъ такива луди приказки“, казалъ повелително добриятъ полицейски. „Ти нѣма да се хвърлишъ въ рѣката. Я върви съ мене да те заведа при едни добри хора, които ще те приематъ съ голѣмо съчувствие, ще те нагостятъ съ топла вечеря, ще ти дадатъ топла стая за спане и утрѣ ще те настанятъ и на работа.“ Както говорилъ полицейскиятъ тѣй и станало: отчаяниятъ журналистъ билъ приетъ въ приемния покой съ искрено съчувствие. Слѣдъ като се стопилъ и нахранилъ хубаво, завели го въ единъ другъ салонъ, дѣто слушалъ свѣщени пѣсни, молитви и душеназидателни свѣти, отъ каквито той ималъ нужда. На утрото го настанили и на работа.

Всичко, що било сторено за него въ този приятъ, тѣй поклатило сърдцето му, што коренно се обърналъ къмъ Бога. Не много слѣдъ обръщането му, прѣдъ едно събрание отъ осемстотинъ души избавениятъ отъ самоубийство журналистъ задалъ слѣдния отъ голѣма важность въпросъ: „Чуло ли се е, знае ли се нѣкъдѣ безбожницитѣ, заклетитѣ врагове и гонители на християнството, да сж вършили такива дѣла на милость и да сж отваряли приюти и заведения за отчаянитѣ и изпадналитѣ, какъвто бѣхъ азъ, когато ме избавиха отъ удаване? Какво е подбудило тѣзи хора да вършатъ такава благородна работа? Не е ли явно като бѣлъ день, че въ християнството има сила, животъ и истина?“ Слѣдъ обръщането си, този младежъ стана единъ усърденъ и посветенъ на дѣлото Божие работникъ.

Разумният отговор на едно малко момче.

Едно момче, около на десетина годишна възраст, било условено да слугува при чегирима търговци въ един градъ. Единъ день като се шегували съ него и го дразнили, за дѣто е тъй дребно, единиятъ отъ тѣхъ му казалъ:

„Отъ тебе нищо нѣма да стане, малко работа можешъ да вършишъ и сѣ така малъкъ ще си останешъ“.

Малкото момче, слѣдъ като ги изгледа хубаво, отговори: „Да, малъкъ съмъ, но азъ мога да върша нѣщо, което ни единъ стъ васъ четиримата не можете“.

„Какво е то?“ казаха съ единъ гласъ и четиримата.

„Не знамъ да ли бива да ви го кажа“, отговори момчето. Но тѣ като любопитни, заставиха го да каже. „Азъ мога да въздържа себе си отъ псувни и нечисти разговори“, дързновено заяви малкото момче.

Лицата и на четиримата пламнаха отъ срамъ и изобличение. Тѣ си млъкнаха краснорѣчиво и не дързнаха вече да го задирятъ.

Xavier de Maistre

Прокажението отъ града Аостъ.

Южната частъ на града Аостъ е почти пуста и изглежда, като да не е била нивга обитавана. Окоето се шири на дължъ и на ширъ по обработени поля и пасбища, които заграждатъ отъ една страна римски старовръмненни укрѣпления, а отъ срѣща се видятъ оградитѣ на нѣколко градини. При всичко, че тоя кжтъ по обстановката си е твърдѣ самотенъ, не ще е чудно, въпрочемъ, ако привлече вниманието на минаващитѣ пѣтници. Близу до портитѣ на града се съзиратъ развалинитѣ на единъ старъ замъкъ, въ който (по вѣрванята на една популярна традиция отъ XV вѣкъ) графъ Рене де Шаланъ, подяжданъ отъ сидна завистъ, затворилъ жена си, принцесата Марія де Бригансъ, да умре тамъ отъ гладъ. Ето защо жителитѣ на тая страна сж назовали замъка *Бримафанъ*, което ще рече „вика за хлѣбъ“. Този анекдотъ, ч-ято достоверность е съмнителна, е отъ чувствителенъ интересъ за ония, които го прнематъ, като истиненъ.

Нѣколко стотини крачки по-далечъ се издига една четвъртата кула, прилепена до антична стѣна и построена отъ мраморъ. Тя е назована *кула на ужаса*, защото дълго врѣме хората вѣрвали, че тамъ живѣятъ призраци. Старитѣ жени отъ града Аостъ си спомнятъ много добръ да сж видѣли, какъ една висока женска фигура се мѣрка изъ кулата и се появя навѣнъ, държайки лампа въ ржка, прѣзъ ношния черенъ мракъ.

Прѣди около петнадесетъ години, по заповѣдъ отъ градското управление, тая кула е била поправена, стѣгната и оградена съ якъ зидъ, съ цѣлъ да служи за прибѣжище на единъ прокаженъ. По тоя начинъ на нещастника, отстраненъ отъ

всѣко общество, се даловъзможность да прѣкара по-сносно тягосното си положение. Болницата Св. Мавриция била задължена да го снабдява съ нужнитѣ провизии за живѣне, нѣколко мобили (най-необходимитѣ, разбира се) били занесени въ кулата заедно съ дѣтѣ—три орждия, съ които прокажениятъ да може да обработва градината. Въ туй мѣсто именно, той живѣше отъ доста врѣме насамъ, въ грозна, несносна самота. Никой не дохождаше да го посѣти. Само свещеникътъ отъ врѣме на врѣме пристѣпяше отвѣтрѣ оградитѣ на кулата, за да донесе на нещастника новъ свѣтликъ отъ Бога . . . и другъ единъ човѣкъ, който елиже въ седмицата му донасяше провизии отъ болницата.

Прѣзъ врѣме на английската война въ 1797 година, единъ офицеринъ, който се бѣ заплѣлъ случайно въ града Аостъ, мина единъ день край градината на прокажени. Портата на високата ограда бѣ полуотворена и офицеринътъ отъ любопитство влѣзна вътрѣ. Тамъ той съзрѣ прокажения въ бѣдно облѣкло, облѣгнатъ до едно дърво и прѣхласнатъ въ дълбока замисълъ. При шума, който се зачу слѣдъ влизането на офицерина, самотникътъ безъ да се обърне и безъ да погледне кой иде, се провикна тжжно: „Кой е тамъ? Какво ли искатъ отъ мене?“

— Имайте добрината да извините единъ чуждестранникъ, отвърна офицеринътъ, който, привлеченъ отъ твърдѣ приятния изгледъ на вашата градина, си позволи, може би ендискретно, да се доближи до васъ, но, който, въпрочемъ, нѣма никакво намѣрение да ви смущава.

— Не се доближавайте до мене, отговори обитателътъ на кулата, махайки съ ржка, не доближавайте! Вие се намирате при единъ нещастникъ, заразенъ отъ проказа.

— Каквато и да е вашата участъ, отвърна пѣтникътъ, не ще се отдалеча по никой начинъ отъ васъ, не съмъ отбѣгвалъ до сега нещастнитѣ. Но, ако моето присѣствие ви досажда, готовъ съмъ да се оттегля незабавно.

— Добръ сте ми дошли, каза тогазъ прокажениятъ, като се обърна въ мигъ къмъ чужденеца, останете, ако смятате, слѣдъ като сте имали нещастieto да ме видите.

Офицеринътъ остана за нѣколко минути неподвиженъ . . . поразенъ отъ ужасното зрѣлище, що му прѣдяви нещастниятъ прокаженъ, свършено обезобразенъ.

— Ще постоя на драго сърдце при васъ, каза офицеринътъ, стига само да сте разположени да приемете единъ чужденецъ, който се намѣри случайно въ вашето живѣлище, но сега най-живъ интересъ го задържа тукъ.

— Интересъ? . . . До сега съмъ възбуждалъ само съжаление у хората.

— Бихъ се чувствувалъ твърдѣ щастливъ, отвърна офицеринътъ, ако да можехъ само да ви донеса шо-годѣ нѣкаква утѣха.

— Само туй, че ви виждамъ и слушамъ вашия гласъ, е голѣма утѣха за мене. Човѣкътъ и

човѣшкия гласъ, цѣлото човѣчество дори, бѣгатъ огъ мене.

— Позвовете ми прочее да се поразговоря съ васъ за нѣколко минути и да разгледамъ жилището ви.

— На драго сърдце, отговори прокажениятъ, стига да желаете. Като произнесе тия думи, прокажениятъ си закри главата съ една грамадна шапка, чиито нависнали краища скриваха обезобразеното му лице. — Минете насамъ, прибави той, къмъ южната частъ на моята градина. Тамъ ще видите разнитъ видове цвѣта, които самъ обработвамъ. Може би да ви се харесатъ. Нѣкои отъ тѣхъ сж голѣма рѣдкостъ. Набавилъ съмъ сѣмена отъ всички саморасли видове по Алпитъ, и съмъ се старалъ да удвоя цвѣтовцитъ, та посрѣдствомъ грижливо култивиране да ги направя по-красиви.

— Въ дѣйствителностъ, отговори офицеринътъ, тука съзирамъ цвѣта съвсѣмъ непознати за мене.

— Забѣлжете този шубръкъ отъ рози, продължи прокажениятъ. Това е сѣщинска роза безъ бодили, която се намира само по алпийскитъ висини; но щомъ почне да се култивира и да става многолистна, тя губи изведнажъ първобитната си свойщина и пуца будили.

— Тоя видъ роза би трѣбвало да се нарече емблема на непризнателността, каза офицеринътъ.

— Ако нѣкои отъ тия цвѣта ви се харесатъ вие сте свободни да си наберете, колкото обичате, и да ги занесете у васъ безъ да рискувате ни най-малка опасностъ. Азъ съмъ ги посѣлъ, поливамъ ги и имъ се наслаждавамъ само, като ги гледамъ, но нивга не ги пипамъ.

— Защо тъй?

— Страхувамъ се да не ги заразя, а въ такъвъ случай не бихъ могълъ да кая хората да си жсатъ отъ тѣхъ.

— А за кого сж прѣдначени тия цвѣта? запита пакъ офицеринътъ.

— Хората, които ми носятъ провизии отъ болницата, не се страхуватъ да си правятъ букети отъ моитъ цвѣта. При това случавъ се по нѣкога да се наобиколятъ около градината ми купъ дѣца отъ града Аостъ. Тогава азъ прибързвамъ да се скрия по-скоро въ кулата си, за да не се ужасятъ, като ме видятъ, и, за да не имъ напакостя по нѣкой начинъ. Застаналъ до прозореца, често пжти ги виждамъ, какъ се втичватъ скришомъ между алеитъ на градината и отнасятъ бѣжешкомъ нѣколко цвѣта. Прѣди да си излѣзнатъ, тѣ поглеждатъ къмъ мене и викатъ колкото имъ гласъ държи: „Прокаженъ човѣче, добъръ ти день!“ И брихътъ да се смѣятъ! А това ме радва до нѣидъ.

— Вие сте събрали тукъ твърдѣ различни растения, каза офицеринътъ. Имате и лози и овощни дървета отъ всички видове шокуреги!

— Дърветата сж още млади. Азъ самъ съмъ ги садилъ, а тъй сжщо и тая лоза, що виждате да пълзи по стѣната. Приспособилъ съмъ я да расте и на ширъ, тъй што образува малка сѣнчеста алея. Този е моя най-любимъ кжтъ. Изкачете се по тия камъни! Азъ съмъ собствениятъ архитектъ на тия стѣпала. Държге се о стѣната!

— О, какво чаровно убѣжище! извика офицеринътъ. И колко е добръ приспособено за самотни размишления!

— Ето защо особено обичамъ това мѣсто, каза прокажениятъ. Отъ тука виждамъ прѣснатитъ по полята селяни да копаятъ и оратъ; прѣдъ моя взоръ се открива цѣлата ржглина и пространнитъ, тихи морави. Но мене никой не може да види!

— Просто съмъ възхитенъ, продължи офицеринътъ, отъ тоя чаровенъ, тихъ самотенъ кжтъ! Намираме се въ самия градъ, а при всичко туй, човѣкъ бж рекълъ, че сме всрѣдъ оазиса на нѣкоя пустиня.

— Не само всрѣдъ скали и пустини е уединенъ човѣкъ, каза прокажениятъ. Нещастникътъ е врѣдъ саминъ.

Офицеринътъ:

Всѣдствие на какви събития сте били принудени да се оттеглите въ тази кула? Отъ тукъ ли сте родомъ?

Прокажениятъ:

Роденъ съмъ въ княжеството д'Онеилъ, край морския брѣгъ. Живѣя тукъ отпрѣди петнадесетъ години. А историята на моя живогъ не е нищо друго освѣнъ цѣла редица нещастия.

Офицеринътъ:

Все тъй самичкъ ли си живѣлъ до сега?

Прокажениятъ:

Родителитъ ми се поминали, когато съмъ билъ дѣте, та не съмъ запазилъ никакъвъ споменъ отъ тѣхъ. Единственото близко сжщество, що ми остаеше, милата ми сестра, се помина прѣди двѣ години. Не съмъ ималъ никакъвъ приятель.

Офицеринътъ:

Нещастиятъ!

Прокажениятъ:

Такива сж били Божиитъ планове.

Офицеринътъ:

Кажете ми, моля, името си!

Прокажениятъ:

Ахъ, името ми е ужасно! Наричатъ ме „Прокажениятъ“! Свѣтътъ игнорира името на фамилията, на която принадлежа, а тъй сжщо името, което ми сж дали при кръщението. Азъ съмъ за тѣхъ само „Прокажениятъ“. Хората не сж благоволили да ми дадатъ никоя друга титла. Нека вѣчно игнориратъ, кой съмъ и що съмъ въ дѣйствителностъ!

Офицеринътъ:

Сестра ви, която сте имали нещастие да загубите, съ васъ ли живѣеше?

Прокажениятъ:

Тя живѣ петъ години въ тази кула съ мене... именно тука, дѣто ме виждате въ тая минута. Нещастна, като мене, тя сподѣляше болкитъ ми, а азъ се стараехъ да олекча нейнитъ страдания.

Офицеринътъ:

А съ какво ли може да се занимавате сега въ тая дѣлбока мжчителна самота?

Прокажениятъ:

Подробности отъ моитъ занимания, самотникъ какъвто съмъ, ще се укажатъ само отъ твърдѣ монотоненъ характеръ за човѣкъ, който иде отъ свѣта и който се счита единствено щастливъ, ко-

га се намира всрѣдъ вихъра салиси на социалния животъ.

Офицеринѣтъ:

Ахъ, вие познавате малко тоя свѣтъ, който не ме е направилъ шастливъ до сега. Азъ обичамъ самотния животъ, та не ще е чудно, ако идеитъ ни се укажатъ по-сродни, отколкото вие си прѣдполагате. При всичко туй, признавамъ, че *възч-на самота*, подобна на вашата, ме ужасява. Умѣтъ ми не може да я псбере.

Прокажениятъ:

Този, който цѣни самотната си килия, ще намери миръ въ нея. Това се учимъ отъ „Подражанието на Исуса Христа“. Почналь съмъ да изпитвамъ истинността на тия утѣшни думи. При това тя, частното самотно чувство, се олекчава по-срѣдствомъ труда. Улисаниятъ човѣкъ въ работа не е нивга напълно уединенъ, нито нещастенъ. Азъ самъ съмъ доказателство въ случая. Прѣзъ топлия сезонъ работата около градината и двора отнема всичкото ми врѣме. Прѣзъ зимата плета кошници и рогозки, при това принуденъ съмъ да се грижа самъ и за облѣклото си; всѣки день си готвя и храна съ провизини, които ми донасятъ отъ болницата, а останалото свободно врѣме иждивявамъ въ молитва. Годианата най-сетнѣ изтича, а въ свършека, въпрѣки всичкитъ ми мѣжи, струва ми се, че е бързо литнала.

Офицеринѣтъ:

Една година би трѣбвало да е цѣль вѣкъ за васъ.

Прокажениятъ:

Най-дълги ни се струватъ ония часове, които прѣкарваме въ горестъ и страдания, но годинитъ си текатъ все съ сжщата бързина. Повече отъ туй, въ най-сетнитѣ граници на напастнето сжществува единъ видъ наслада, незнайна изобщо между хората, наслада, която за васъ е чудновата, непонятна опитностъ, — радостта, именно, *да дишаме и да сжществуваме* . . . Прѣкарвамъ съ часове и цѣли дни, прѣзъ топлия сезонъ, застаналъ край туй укрѣпление, неподвиженъ и прѣхласнатъ въ дивна наслада, която сѣшамъ единствено отъ туй, че съмъ въ състояние да дишамъ въздуха и съзерцаая хубоститъ на природата. Въ подобенъ моментъ идеитъ ми сж смѣтни и неопрѣдѣлени. Дълбока тѣга се влива въ сърдцето ми безъ, обаче, да се съкруши. Погледѣтъ ми блуждае по скали, поля и долини въ далечния просторъ. Измѣннитѣ гледки, които се ширятъ прѣдъ моя взоръ всѣки день, се впечатляватъ тѣй въ паметѣта ми и оставятъ толкозъ дълбоки дири въ душата ми, шото ставатъ, тѣй да кажа, частъ отъ моето сжществуване. Всѣка мѣстностъ въ пространната панорама е, сѣкашъ, моя приятелка, съ която се волно срѣшамъ всѣки день.

Офицерѣтъ:

И азъ съмъ изпиталъ отчасти подобно чувство. Кога душевни мѣжи ме налегнатъ, и е невъзможно да намѣря съчувствителенъ отгласъ на тия страдания въ нѣкое човѣшко сърдце, природата съ всички неодоушевени, но не и безчувствени, прѣдмети въ нея ме тѣши. Привързвамъ се съ

неизказана обичъ къмъ скалитъ, дърветата, моравитѣ, и ми се струва, че всички тия сжщества сж създадени отъ Бога, за да ми бждатъ приятели.

Прѣвежда Л. И. С-ва.

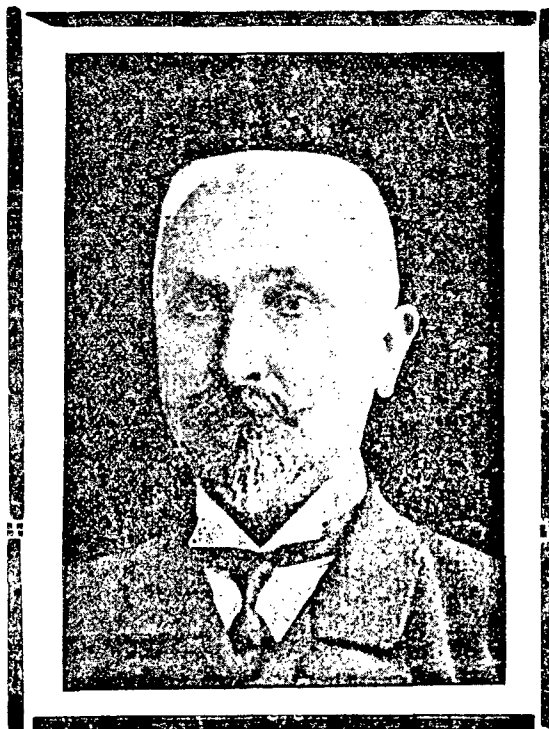
(Слѣдва)

Петъръ Василевъ.

(Извлѣчение изъ биографията му)

Двадесетъ години прѣди нашето политическо освобождение, въ ония тъмни за народа ни врѣмена, когато тукъ-тамъ изхвъркваха искри на народно свѣстяване — въ Търново, старата българска столица, се роди едно бѣдно дѣте, което като порастна посвети живота си на нашето религиозно повдигане. Това бѣше на 29 юни 1856 година. Малкото дѣте бѣше крѣстено Петъръ. Неговитѣ родители бѣха крайно бѣдни и работѣха чужда работа, обикновено по лозята, но тѣ бѣха дълбоко религиозни хора, по вѣроизповѣдане православни.

Когато малкото дѣте бѣше на 4 мѣсеци, родителитъ му се прѣмѣстиха въ Русе. Тукъ тѣ имаха една скромна кѣшица и лозе, което обработвахъ; но когато дѣтето стана на 7 години, майка му се



† Пастиръ П. Василевъ.

помина. Тя, освѣнъ него, остави и едно по-голѣмо момиченце, на име Кина, за възпитанието на които трѣбаше да се грижи самото Провидѣние. Башата, Василь Ивановъ, изпадна материално и разпродаде всичко, шо имаше.

До 11 годишната си възраст малкия Петъръ живѣ при баща си въ Русе, дѣто ходѣше на училище. Като ученикъ малкия Петъръ бѣше прилеженъ. Скоро учителѣтъ го назначи за „главатаръ“, помощникъ учителъ, и той трѣбаше да учи два

пѣти по-голыми ученици отъ себе си. Но, не се мина много врѣме и той се прости съ училището: баща му го даде чираче, да се учи на занаятъ. Слѣдъ двѣ години той пожела да се научи да шие и отиде при единъ „френски“ дрехаръ. Тукъ работи една година и замина за Гюргево, Ромжия, дѣто по сжщия занаятъ работи около 8 години, стана калфа и въ послѣдно врѣме съдружникъ.

Размирното врѣме настана. Ието, че съ многото възпламенѣли българчета, които се намираха тогава въ Влашко, и младиятъ Василевъ замина за Русия, да образува доброволчески дружини но когато стигнаха до К и ш и н е в ъ, той се разболъ; като се придигна, освободителната война бѣше вече свършена. Той потегли за България и шомъ пристигна се настани на работа: първомъ въ Чифутъ-Кюй, а послѣ въ Варна. Тукъ той се сприятели съ опълченеца Иванъ Илиевъ (Владиката).

„Единъ день, разправя този послѣдния, го заведохъ въ квартирата си, и той видѣ на масата ми, между другитѣ книги, които имахъ, и една Библия; отвори я и почна да чеге, но скоро пакъ я затвори и захвана да спори съ мене, че е била протестанска и др. т. Азъ му доказвахъ, че тя е правата книга, но той още повече се ожесточаваше и ми казваше, че тя е лъжлива, а азъ заблуденъ. Но лека-полека той започна да омекнува, по съ присърдие да разтваря Библията и по-често да я чете.“

Прѣзъ м. септември, сжщата година, 1879, дойде отъ Русе въ Варна единъ американски мисионеръ, на име Лаунзбери, съ когото Илиевъ се срѣщна и помоли да имъ изпрати нѣкой проповѣдникъ. Той му обѣща и изпрати за такъвъ дѣдо Петко Ивановъ, при когото Петъръ Василевъ идваше често на разговоръ. Другъ пѣтъ г. Лаунзбери пакъ дойде въ Варна да проповѣдва; сега проповѣдитъ му не можаха да не трогнатъ сърдцето на Петъръ Василевъ, който търсѣше нѣщо, което ще може да утоли неговото сърдце и успокои неговата бореща се душа.

„На г. Лаунзбери, казваше той, азъ дължа стоего обръщане къмъ Христа“.

Единъ день Петъръ Василевъ идва при дѣдо Петко и му иска съвѣтъ, дали да остави службата си, и, ако я остави, като какво да прави. Той го посвѣтваша да си даде оставката и отиде въ Русе, дѣто да отвори шивачница и да работи до отварянето на училището. Петъръ Василевъ го послуша и отиде въ Русе, дѣто се запозна по-отблизо съ г. нъ Лаунзбери, слушаше неговитѣ проповѣди, и въ края на м. октомври 1880 год. напълно повѣрва и прие Христа за свой Спаситель. Есенната слана покриваше цѣлата природа, но въ неговото сърдце проникваше нѣкакъвъ си топълъ лъчъ, и той се чувствуваше възроденъ, като че пролѣтъ бѣше настѣпила за него. По-сетнѣ, когато той стана пастиръ, много обичаше да разправя въ проповѣдитъ си за своето обръщане. Неговитѣ слушатели често сж го чували да казва:

„Азъ зная единъ младежъ, който, когато по-вѣрва, по цѣла нощъ горчиво обливаше възглавницата си съсъ слъзи. Той горко плачеше за грѣхо-

ветѣ си. День и нощъ се молѣше: Господи научи ме какво трѣба да правя.“

А този младежъ бѣше самъ той.

Слѣдъ като дълго постоянноуваше въ молитва и искаше отъ Бога да му покаже, дали ще бѣде полезенъ за Неговото дѣло, една вечеръ, когато се молѣше и бѣше въ усиlena борба съ Бога, той чу гласъ, който му каза: „Богъ таква избира“. Тогава плачъ и радостъ се смѣсиха заедно.

Прѣзъ 1881 год. се отвори въ Търново американско научно-богословско училище. Петъръ Василевъ постѣпи въ него като ученикъ. Като такъвъ той бѣше много прилеженъ и показваше особени способности по математика, въ която помагаше и на другитѣ ученици.

Слѣдъ една година американското училище се прѣмѣсти въ Свищовъ, а заедно съ него и Петъръ Василевъ си прѣмѣсти мѣстоживѣнието. Като ученикъ, за да може да се издържа, той работѣше прѣзъ свободното си врѣме и нѣкои работи изъ училището. Прѣзъ ваканционнитѣ мѣсеци, съ чанта на гърбъ, ходѣше отъ градъ на градъ да продава книги, по нѣкога самъ, а по нѣкога и съ другаритѣ си съученици. Като апостоли тѣ обиколиха по-много отъ градоветѣ въ Сѣверна България. На много мѣста ги гонѣха, хулѣха, дрънкаха имъ, когато минаваха изъ улицитѣ, на газеви тенекии и съсъ звънци, а най-много въ Ломъ, жителитѣ на когото бѣха извѣстни по своя фанатизмъ.

При всички несгоди Петъръ Василевъ можа да се издържа въ училището, дѣто прѣкарваше много оскъдно, и на 29 юни 1886 год. завърши съ успѣхъ научно-богословския курсъ на американското училище въ Свищовъ. Едновременно свършиха и другаритѣ му, сегашнитѣ евангелски пастири: Ив. Тодоровъ, Ив. Димитровъ и Банчо Тодоровъ.

Слѣдъ свършването на училището, Д. С. Чалисъ — директорътъ на американското дѣвич. училище и пастиръ въ Ловечъ, го повика за помощникъ, да му помага въ пастирската работа до годишната конференция, която трѣбаше да стане прѣзъ м. септември. Тукъ Петъръ Василевъ прѣживѣваше отъ доброволни пожертвувания. По конференцията прѣзъ 1886 год. бѣше назначенъ за проповѣдникъ въ Свищовъ. На 1 октомври, сжщата година, се сгоди за г-ца Маринка Павлова, а на 7 септември 1887 год. се вѣнчаха. Прѣзъ сжщия мѣсець бѣше назначенъ за проповѣдникъ въ гр. Търново, дѣто работи за петъ и половина години. Събранията се държаха въ дома му. Работата бѣше още въ самото начало. На 11 септември 1892 год., по годишната конференция, която се държа въ Свищовъ, Петъръ Василевъ бѣ ржкоположенъ за пастиръ. По желанието на г. Чалисъ, той отиде отново за проповѣдникъ въ Свищовъ и остана тамъ до края на конфер. година. Църквата винаги се прѣпълваше отъ слушатели; ученицитѣ отъ американското училище много обичаха да се срѣщатъ и иматъ съ него духовни разговори, особено вечеръ у дома му. Наскоро той бѣ прѣмѣстенъ въ Орхание, и тамъ работи за година и половина, а слѣдъ това въ Ломъ, дѣто се и прѣмѣсти прѣзъ май 1895 год.

Въ скоро врѣме той се настани, и въ неговия домъ, въ единъ голѣмъ салонъ, почна да държи събрания. Събранията се добръ посѣщаваха. Въ разстояние на една година той прие 15—16 членове на църквата, а имаше още повече слушатели. Отъ день на день неговата църква растѣше, и по число и духовно. Даже отъ близкото село Голенци, което е половинъ часть отъ града, идваха слушатели на богослужение. Отъ това село имаше и нѣколко души членове на църквата. Скоро църквата стана една отъ най-силнитѣ въ Сѣв. България. Пълно единство владѣше между членоветѣ. Всички се чувствуваха като братя. Много пжти, особено зимно врѣме, слѣдъ вечернитѣ служби, проповѣди или молитвени събрания, приятелитѣ оставаха до полунощъ, пѣха пѣсни, молѣха се и свидѣлствуваха отъ своята християнска опитностъ. Тѣ казваха на пастиря си: „Ние не искаме да си отидемъ, тука е по-добръ! Ако е възможно бихме направили три шатри, та да останемъ заедно“.

Петъръ Василевъ посѣти нѣколко пжти с. Войводово (Раховско) и основа тамъ църква. Той посѣщаваше сжщеврѣменно с. Ковачица, два часа до Ломъ, и отгврѣме наврѣме — Видинъ. Петъръ Василевъ тури първитѣ основни камъни на църквитѣ въ Ломъ, Ковачица, Видинъ и Войводово.

На неговото име се пада тая честь!

За тритѣ послѣдни църкви той назначи по единъ отъ членоветѣ, които живѣеха тамъ, да проповѣдва и държи редовни служби. До послѣдно врѣме, когато Петъръ Василевъ бѣше пастирь въ Ломъ, не прѣставаше да обикаля новитѣ църкви, клонове на Ломската. Ето, че не закъснѣ, и Метод. Мисия изпрати свои работници въ Видинъ и Войводово, и сега тѣ сж отдѣлни църкви.

Петъръ Василевъ прѣстоя цѣли десетъ години като пастирь на Ломската църква. Прѣзъ 1905 г. той бѣ назначенъ въвъ Варна.

На 29 юни, 3 часа прѣзъ нощъта, той и сѣмейството му отпжтуваха съ парахода за Русе и отъ тамъ за Варна. На скеята бѣха надошли да го изпратятъ по-голѣмата часть отъ приятелитѣ. Когато се раздѣляха, нѣкои се разплакаха. Незамѣними бѣха добритѣ възпоминания, които той остави въ членоветѣ на църквата. Турцитѣ и евреитѣ се отнасяха къмъ него съ особено уважение. Той имаше много приятели измежду тѣхъ.

Още съ пристигането си въвъ Варна, той се залови за работа и работи 5 години, безъ три мѣсеца, защото се помина. Разтурената и сѣвсѣмъ занемарена Епвортска Дружина се отново засили и заработи съ голѣма енергия. Църквата въ всѣко отношение се подобри. Прѣзъ послѣдната зима (1910), на проповѣдь, църквата до толкозъ се прѣпълваше отъ слушатели, щото хората, по липса на мѣсто, се връщаха или стоеха прави. Всички жадно поглѣщаха спасителнитѣ думи, изказани отъ тоя скроменъ Божи служителъ. Но когато Петъръ Василевъ помисли, че е дошло врѣмето, слѣдъ 25 годишната си неуморна евангелизаторска дѣйностъ, да види плода на своя трудъ, и, че е настало врѣмето на обилна жетва, той се разболѣ. Лѣкаритѣ приписваха неговата болестъ на силно

физическо и духовно изнуряване; тѣ му прѣпорѣчваха да не проповѣдва за нѣколко мѣсеца и да пази диега, но той отъ день на день отслабваше все повече и повече. При все това, духовно се осѣщаше много добръ и искаше пакъ да проповѣдва, но не му се уладе.

Въ края на м. февруари той трѣбаше да замине за Букурещъ, за да му се направи операция.

Въ пегъкъ вечеръ, на 26-ий, приятелитѣ наредиха да го посѣтятъ цѣлокупно и да иматъ въ неговото присѣствие молитви за оздравянето му. Тѣ дойдоха, а той до послѣдната минута не знаеше за тѣхното намѣрение. диктувачо отъ дълбоко съчувствие и любовъ. Повече се разговоръ. Пастирь Василевъ съсъ сълзи на очи, и отгврѣме наврѣме като се задавяше, имъ отправи слѣднитѣ трогателни думи:

„Братя, азъ заминавамъ за Букурещъ да ми направятъ операция. Азъ ви оставямъ тукъ и не зная дали ще се видиме пакъ. Менъ ми се иска да вѣрвамъ, че Богъ ще се намѣси въ тази операция, и, че всичко ще излѣзе за Негова слава. Азъ съмъ работилъ за Него и усѣщамъ, че ще мога още много нѣщо да сторя. Христосъ е мой Спасителъ, и азъ искамъ за Него да живѣя! Много пжти съмъ казвалъ: земега ми всичко, само Христа ми дайте; сега пакъ го повтарямъ. Ако Богъ благоволи да ме земе отъ тоя свѣтъ, то нека бжде Неговата воля, а вий останете въ това, което сте научили. Не мога нищо друго да ви прѣпорѣчамъ. Нека Христосъ ви бжде занаяпрѣдъ пастирь и ви бждете Негово стадо! Надѣвамъ се, че той ще ви изпрати другъ работникъ на моето мѣсто. Дано укрѣпн тая църква и всѣки отъ васъ, та никога да не паднете!“

Слѣдъ това той се моли, Богъ да излѣе духътъ си на църквата, моли се за сѣмейството си, за всички приятели и за тѣзи, които още не сж Го познали. Слѣдъ него послѣдваха още нѣколко молитви отъ членоветѣ на църквата и, слѣдъ като поразмѣниха още нѣколко думи, се разотидоха.

На другата заранъ той замина, изпратенъ отъ много братя и приятели. Тѣ сториха много нѣщо, за да помогнатъ на обичниия си пастирь прѣзъ критическото врѣме на живота му, но Божията воля бѣ да не го върне вече при тѣхъ.

Въ Букурещъ той се настани въ болницата, направиха му операция, която излѣзе много сполучлива, но 2 седмици слѣдъ нея, той се простуди, поради недоброто му глелане, и заболѣ отъ пневмония. Той бѣ много отслабналъ.

На 16 мартъ, като си лежеше на болничното легло, обърна се къмъ съпругата си и ѝ каза:

„Хубаво ме гледай, защото вече нѣма да ме видишь! . . . Послѣдно врѣме е! . . . Кога ли ще дойдешъ и ще ме намѣришь студень! . . . Сега стани и иди при приятелитѣ и нѣмския пастирь и имъ кажи, че моето погребение ще стане въ недѣля на нѣмскитѣ гробища; пастирьтъ да има тая грижа. Нѣма да отида за по-дълго врѣме отъ недѣля“.

Болниятъ постъ захвана да се оплаква отъ прислугата, която не го поглѣдваше, и отъ ужаснитѣ болки, които чувствуваше.

„Азъ съмъ избралъ за себе си Христа, подзе

той отново, да живѣя и да умра той е мой! Избери го за себе си и за дѣцата си! Домътъ ви да бжде християнски домъ! Духовни хора бжде! Защото не е лесно да се прѣмине отъ единъ живогъ въ други. Духовното се изисква, а не земното Ако не съмъ полезенъ въ Божията работа, нека ме земе огъ свѣта, но ако ми подари живота, сега ще знамъ какъ трѣба да се проповѣдва и да се живѣе. Ние проповѣдници ли сме били? Хората ни мислятъ за нѣщо, а то не е тѣй. Сега! сега знамъ какъ трѣба да се живѣе, много сме се грижели, а то не трѣба да е тѣй. Отъ тази дълга опитностъ. азъ сега зная какъ трѣба да се проповѣдва като войникъ Христовъ. Не е трѣбало всичко да се проповѣдва: едно е било важното. . . . Ти ще отидешъ при дѣцата си и ще се грижишъ за дома си, а мене ще отведете на гробищата. Разбра ли ме сега? Искамъ да ме разберешъ какво ти говоря!“

На 18 мартъ, въ четвъртъкъ, той изгуби вкуса си, не можеше да различи сладко отъ горчиво. Г-жа Василева го посѣти и той продължи разговора си.

„Хубаво ме гледай, каза той, и то за послѣденъ пѣтъ! Ето една жена иска да я успокоишъ и ти не я успокоявашъ. Защо не я успокоишъ?... Искамъ да ме разберешъ, какъвъ човѣкъ съмъ.“ . . .

Слѣдъ това той кръстоса рѣцѣтъ си надъ главата и почна да се моли съ толкова високо гласъ, щото надойдоха отъ другитѣ стаи да го слушагъ. Думитѣ му се разнасяха по цѣлия коридоръ. Мъртва тишина владѣеше изъ болницата, когато той викаше да се моли:

„Господи, дай ми мира си! Миръ искамъ сега! Прости ме, Господи! азъ съмъ най-големиятъ грѣшникъ. . . . Прости ме и спаси сега! Сега, Господи, спаси душата ми! . . . Прости и на всичкитѣ ми приятели! Азъ прощавамъ на всички, и, ако има нѣщо, което съмъ забравилъ и не мога да си го спомня сега, и него, Господи, да ми простишъ! Азъ прощавамъ на всички. Домътъ ми, Господи, дѣцата ми иматъ голѣма нужда отъ Тебе“.

Въ това врѣме го посѣтиха двѣ госпожици; съ едната отъ тѣхъ той се познаваше много добръ отъ Варна. Въ Букурещъ тя положи голѣми грижи за него. Той като я видѣ, обърна се къмъ нея, два пѣти повтори името ѝ и каза:

„Ти си добро момиче! Господъ да те благослови да бждешъ добра християнка!“

Слѣдъ това за другата госпожица, която знаеше само английски, той се моли на английски. Дойде служанката на болницата да му даде цѣръ, той почна да се моли и за нея на ромънски. Послѣ на български той се моли за всички ромънски въ града, че живѣли и не искали да Го познагъ.

„Отвори имъ очитѣ, Господи, да те познагъ и прости имъ този грѣхъ, че не те познаватъ! Прѣди 25 години, когато дойдохъ тука, тѣ не те познаваха и сега пакъ не те познаватъ. Прости и на тѣзи въ болницата, че много ме смущаваха и не ми дадоха 5 часа врѣме да си помисля повече за духовнитѣ работи! Прости имъ, Господи, този грѣхъ! Аминъ!“

Прѣзъ всичкото врѣме, докато се молѣше, очитѣ му гледаха нагорѣ. Слѣдъ това той се прости съ съпругата си, като каза: „Азъ си отивамъ... отивамъ си вече“. Тя му отговори: „и азъ ще дойда съ тебе“. . . .

„Не можешъ да дойдешъ при мене, каза той, защото не е мое да ти дамъ; ти имашъ работа— да гледашъ дома си още малко, и тогава ще дойдешъ при мене. . . . Сбогомъ! . . . Сбогомъ! . . .

Додѣто още говорѣше, нѣщо започна да хърка въ гръдѣна му. Той млъкна. Лицето му доби особена красота, стана свѣтло желто, послѣ прибѣлѣ, като че бѣ озарено съ нѣкаква свѣтлина, и съ усмивка на уста издѣхна. Той все още втрѣнчено гледаше нагорѣ — къмъ небето. Неговото смъртно легло бѣше амвона, отъ който той за послѣденъ пѣтъ проповѣдва спасение чрѣзъ Христа.

Петъръ Василевъ почина на 53 годишна възраст, като остави съпругата си, трима синове и една дъщеря. Погребението му се извърши отъ нѣмския пастиръ въ Букурещъ и отъ г. Павелъ Тодоровъ, евангелски пастиръ въ Русе. Извѣстие то за смъртта се разнесе като грѣмъ изъ евангелскитѣ църкви въ България. То потопи въ скѣрбъ не само сѣмейството му и църквата му, но и всички, които бѣха повѣрвали чрѣзъ него; неговитѣ сѣработници, пастири и проповѣдници, значително се позамислиха. Всички, които го познаваха, съжаляваха и дълбоко съчувстваха на неговото сѣмейство. Почти въвъ всички евангелски църкви въ Сѣверна България се държаха за него възпоменателни служби. На повечето отъ тѣхъ говорителитѣ се разплакваха или просълзяваха.

Петъръ Василевъ не бѣше нѣкой високо даровитъ говорителъ, не бѣше ораторъ, но човѣкъ напълно посветенъ на Бога, — духовенъ човѣкъ, — човѣкъ на молитва, защото цѣлия му животъ бѣше молитва. Въ всякъ денъ той посрѣщаше и изпращаше съ молитва. При най-малко смущение или двоумѣние, той пакъ заставахе прѣдъ Бога въ молитва. Често пѣти човѣкъ можеше да го види, какъ се отдалечава отъ приятелитѣ си малко настрана, за да прѣкара нѣколко минути съ Бога, или да вѣрви изъ улицитѣ, съ наведена глава, и да си шепне нѣщо. Недѣлята, това бѣше деньтъ, когато новиятъ Данаилъ отваряше прозорцитѣ си къмъ Ерусалимъ. Въ недѣля заранъ той ставаше по-рано отъ колкото въ другитѣ дни. Слѣдъ като прѣкарваше доста врѣме въ молитва, размисляше върху това, което ще проповѣдва, и пѣеше свѣщени пѣсни. Когато ще трѣгне за църква, той накратко пакъ се молѣше и трѣгваше. Най-силната частъ въ богослужението му бѣше неговата вѣднителна молитва, която съ нѣкаква тайнственостъ кара слушателя да почувствува Божието присѣствие. Прѣзъ останалото врѣме отъ деня той пакъ се молѣше, пѣеше и водѣше духовни разговори съ приятелитѣ. Той бѣше близу и до младежитѣ, гледаше да присѣствува на всѣко младежко събрание, устроено отъ Епвортската Дружина, било то молитвено, дѣлово или дружелюбно. Често поканваше младежи при себе си, да се разговарятъ насамъ. Всѣкога имъ говорѣше за чистъ християнски живогъ. Понѣкога той казваше

на нѣкои отъ по-възрастнитѣ си приятели: „младежитѣ много бъркатъ, но търпете имъ, поучавайте ги, не ги гълчете!“

Той бѣше винаги вѣдоушевенъ и прѣладенъ на Божието дѣло, съобщаваше се съ всички хора, отваряше разговори съ учени и прости, и мнозина отъ тѣзи, съ които е разговарялъ прѣзъ седмицата идваха въ неделенъ день да чуятъ неговата проповѣдъ. Неговата всѣкидневна работа бѣше да посѣти люденитѣ на приятелитѣ, дѣто гледаше да завърже духовенъ разговоръ съ купувачитѣ. И това бѣше толкова редовно, щото ако нѣкой день, той не можеше да направи своето посѣщение, приятелитѣ разпитваха, дали пастирътъ не е боленъ, та не е отишълъ. Той никога не нападнаше въ своитѣ проповѣди и разговори, нито частни лица, нито други вѣроизповѣдания. Водѣше разговоръ съ свещеници, ходжи, хахами — изобщо съ който му попаднеше, и винаги учтивъ, той прѣдпазливо искаше своитѣ прѣдначертани мисли, като гледаше да не оскърби събесѣдника си. Влизаше на всѣки въ положението му. На църковнитѣ членове даваше своитѣ умни съвѣти. Обикваха го всички, съ които се е разговорилъ поне единъ пѣтъ; обичаха го и уважаваха, както евангелиститѣ, така православнитѣ. Той проповѣдаваше съ думи и дѣла: въ неговия животъ не се намѣри нито едно черно петно. Той се измъчваше, когато между членоветѣ на църквата му се появяваха раздори, — гледаше по всѣки начинъ да ги прѣмахне.

По характеръ Петъръ Василевъ бѣше кроткъ, смиренъ и незлобивъ, къмъ всѣкого се отнасяше съ благи думи и добро сърдце. Той работѣше за спасението на човѣшкитѣ души, като ловѣше сърдцата; въ смирението си достигаше величественото, защото достигаше Бога. Любовта му бѣше безгранична. Любимата му пѣсень, съ която е пропитъ цѣлия му животъ, бѣше „Христосъ прибѣжище“ (61. огъ „Св. Пѣсни).

Годишната конференция на Метод. Еписк. Мисия въ Търново.

Деветнадесетгодишната сесия на Българската Мисийска Конференция се отвори въ четвъртъкъ на 8/21 Априлъ подъ прѣдседателството на Епископъ Уилямъ Бъртъ Освѣтъ надзирателя на Мисията и членоветѣ проповѣдници, присѣтствуваха Д-ръ Ленардъ, главенъ секретаръ на Мисионерското Дружество въ Нью-Йоркъ, Д-ръ и Г-жа Фишеръ отъ Клирландъ, Америка, Г-ца Бъртъ, Г-ца Елдаръ, директорка на американското дѣвическо училище въ Ловечъ, и Д-ръ Х. К. Хаскелъ отъ Пловдивъ, като делегатъ на Южната Мисия. Както всѣкога, конференцията се почна съ отслужването на Господния Вечеря и слѣдъ това изведнажъ се пристѣпи къмъ организация и гласуване по-отрано назначенитѣ за работа комисии. На втория день всѣка отъ тѣзи комисии за извършената отъ нея работа внася

рапортъ, който се разгледва, видоизмѣнява или приема изцѣло, споредъ както конференцията намѣри за добрѣ. Заслужава да се забѣлѣжи, че съгласно духа на християнството и наредбитѣ на дисциплината, тука нѣма чужденци и туземци, американци и българи — всички сж едно тѣло, иматъ еднакви права и наравно участвуватъ въ всичкитѣ въпроси и дѣла на конференцията.

Мѣстото не ни позволява да дадемъ даже кратки извадки отъ интереснитѣ рапорти на окръжнитѣ надзиратели, достатъчно е да забѣлѣжимъ, че изобщо дѣлото Божие въ Сѣверна България е крачнало напредъ, и за въ бждеще дава голѣми обѣщания.

Най-интересната страна отъ конференцията бѣха вечернитѣ религиозни служби, които привличаха голѣмо число усърдни слушатели. Първата проповѣдъ бѣ държана отъ пастиръ Ст. Гечевъ. Въ петѣкъ вечеръ говори Д-ръ Фишеръ. Проповѣдта му произведе дълбоко впечатление върху слушателството. Не по-малко впечатление произведеха и проповѣдитѣ на Д-ритѣ Хаскелъ, Ленардъ и на Епископъ Бъртъ въ недѣля зарънъ. Търновци се отличаватъ съ своята интелигентностъ; тѣ не закъснѣха да се изкажатъ одобрително за хубавата духовна храна, която слушаха нѣколко вечери наредъ. Едно отъ най-насърдчителнитѣ нѣща за религиозния животъ на старата столица сж безъ съмнѣния добритѣ и начетени свещеници. Единъ отъ тѣхъ държа въ катедралната църква назидателна проповѣдъ върху мнѣнията на хорага за Христа. По едно съвпадение въ двѣтѣ църкви, православна и евангелска, се извършиха сжщия день ржкополагания на двама кандидати за дяконски чинъ. Намъ се удаде възможностъ да присѣтствуваме и на двѣтѣ мѣста. Като слушахме трогателнитѣ съвѣти и увѣщания, които Епископъ Бъртъ отправи къмъ ржкополагаемия кандидатъ Иванъ Ганчевъ, можахме да констатираме поразителна разлика и голѣмото прѣвъзходство на евангелското ржкополагане.

Слѣдъ пладне, въ недѣля, се държа възпоминателна служба за неотдавна починалия нашъ братъ Петъръ Василевъ. Нѣколко души отъ неговитѣ бивши учители и най-близки другари говориха съ насълзени очи за отличния характеръ и дѣятелностъ на незабравимия ни другаръ и съработникъ. Съ задушевна радостъ бързае да оповѣстимъ, че конференцията зе единодушно рѣшение да отпусне лична пенсия на вдовината и сирацитѣ отъ фонда на прѣстарѣлитѣ.

Въ едно отъ засѣданията на конференцията Д-ръ Ленардъ даде интересни статистични свѣдѣния за грамадното дѣло, което Мисионерскитѣ Бордъ на Метод. Епископска Църква върши въ разни страни на свѣта; по съвѣтитѣ и увѣщанията пропити съ благодать и свята ревностъ, които секретарѣтъ отправи къмъ работницитѣ, ще оставятъ неизгладими

дири въ паметта ни. Като резултатъ отъ неговия позивъ, зехме едногласно рѣшение да държимъ редъ молитвени събрания около Педесетница за изливането на Божия Духъ заедно съ единъ день посветенъ на постъ и молитва.

Едва въ понеделникъ, на 12 Априлъ, по 11 часа конференцията приключи дѣлата си и се отсрочи слѣдъ прочитането на назначенията отъ страна на нашия любимъ и високоцитимъ Епископъ Бъртъ. Поради смъртта на братъ Петъръ Василевъ, за пастиръ на Варненската църква се назначи братъ Маринъ Дѣлчевъ. На мѣстото на послѣдния — въ Търново, отива окр. надзирателъ братъ Ив. Тодоровъ, а на негово мѣсто въ Шуменъ е назначенъ новоръкоположениятъ въ дяконски чинъ братъ Иванъ Ганчевъ. Останалитѣ проповѣдници оставатъ всѣки на своето мѣсто.

Докато слѣдваше сесията, Епископъ Бъртъ съ съгласието на Конференцията изпрати поздравителна телеграма до Н. В. Царя. Послѣдниятъ благоволи да изкаже своята благодарностъ на другия день чрѣзъ една телеграма подписана отъ Г-нъ Добровичъ.

Епископътъ, Д-ръ Ленардъ и другитѣ гости и членове на Конференцията се разотидоха прѣдоволни отъ гостолубието на търновскитѣ приятели, а главно отъ явното Божие присѣствие съ насъ въ всички служби и дѣла на конференцията. Всички говорѣха, че конференцията е била една отъ най-сполучливитѣ.

Недѣлното училище.

Уроци отъ Евангелието на Матей.

Бѣлѣжки отъ Проф. Дени.

Урокъ 5. Май 2. Двѣ сѣботни случаи. — (Мат. 12:1 — 14). 1. Наклонността на Иудеитѣ да даватъ особна важностъ на тѣзи части отъ закона, които ги отдѣляха отъ другитѣ народи, бѣше най-вече дала прѣдимство на сѣботата. Начинътъ, по който можеха да разпознаватъ кои сѣ евреи и кои не сѣ, бѣ варденето на сѣботата. За прѣкалената си строгостъ въ това отношение, тѣ бѣха станали дори посмѣшище на другитѣ народи. За древнитѣ римляни, напри-мѣръ, евреинътъ се отличаваше по три нѣща: обрѣзването, строгото вардене на сѣботата и неяденето свинско месо. Простата и много ясна порѣчка на четвъртата заповѣдъ, която, за да осигори едnodневна почивка за човѣка и животнитѣ, запрѣщаваше всѣка работа въ сѣбота, бѣ разтеглена и обърната въ една сложна законодателна система, която прѣд-виждаше кога и какъ можеше да се наруши сѣботата. Първоначално сѣботниятъ день бѣ учрѣденъ отъ Бога като цѣло благодарѣние за човѣка, но книжницитѣ го обърнаха на тежикъ и непоносимъ товаръ. Исусъ дойде да избави човѣка отъ тази тирания. Той не унищожи сѣботата — това би значило да отнеме даденото отъ Бога благодарѣние; но

Той даде на деня първобитното му значение — да достави на човѣка почивка и благословение. Всички други измислици и прѣкалености Исусъ събори съ единъ замахъ.

2. И тримата евангелисти: Матей, Марко и Лука повѣстуватъ двата случая, въ които Исусъ дойде въ стѣлкновеніе съ еврейскитѣ законници. Като заминаваха една сѣбота край узрѣлитѣ ниви, откъснаха класове, стриха ги въ рѣцѣтъ си и ги изядоха. Постѣпката на ученицитѣ се оправдава отъ Второзак. 23: 25, но повече отъ това — тя ни показва на каква бѣдностъ и гладотия се излагаха по нѣкога Господъ Исусъ и ученицитѣ Му. (Сравни Мат. 21: 18.) Но ако и да се считаше за законно, фарисеитѣ поддържаха, че е прѣстѣпление, когато се върши въ сѣбота, защото кѣсането на класоветѣ значело жѣтва, стриването имъ — вършитба: работи, които били забранени отъ закона. За бѣднотията и глада на Исуса и ученицитѣ Му, тѣ не искаха и да чуятъ; цѣльта имъ бѣ да поставятъ закона по-горѣ отъ гладъ и отъ бѣдностъ. Нека умратъ отъ гладъ, стига святиятъ день да си остане святъ. Какъ посрѣщна Исусъ тази намѣса? Като се отнесе до Св. Писание, дѣто Божията мъдростъ се ясно съглежда. (а) Не сте ли чели какво стори Давидъ (1 Цар. 21: 6.) Колко много нѣща има, които можемъ да изчерпимъ отъ Словото Божие, но не го вършимъ; както книжницитѣ, има много хора, които не изпускатъ библиитѣ си отъ рѣцѣ, но пакъ много нѣща въ Св. Писание имъ оставатъ неоткрити. Всичко, що стори Давидъ, не бива да ни служи за примѣръ, но ние не можемъ да осѣдимъ свещеника, който мимо прѣдписанията на закона, зе хлѣбоветѣ на прѣдложението и ги даде на Давида и на гладнитѣ му другари. Има законъ, що стои по-високо отъ обредния, той е законътъ на човѣщината. Било би безчеловѣчие и криво при онѣзи обстоятелства да не се снабди съ необходимата храна. И въ тоя случай щѣше да бѣде нечовѣчно да се попрѣчи на ученицитѣ да кѣсатъ класове, пѣкъ макаръ било и въ сѣбота. (б) Като навежда Числа 28: 9, 10, Исусъ доказва какъ свещеницитѣ въ храма нарушаватъ закона за сѣботата и пакъ оставатъ неповинни; тѣ вършатъ разни работи: палятъ огънь, закалятъ и одиратъ животни и др.; единъ по-високъ законъ отнема запрѣщението на свещеницитѣ. „А пѣкъ азъ ви казвамъ“, изговори Исусъ, „че тука е повече отъ храма“ — не Единъ по великъ отъ храма, но нѣщо по-велико отъ храма. Това по-велико нѣщо е човѣчеството, за което всичкитѣ закони, включително и сѣботния, сѣществуватъ, и въ зависимостъ отъ което всичкитѣ закони трѣбва да се тълкуватъ. (в) Третиятъ приволъ на Исуса отъ Осия 6: 6, споменатъ повторно въ Мат. 9: 13 — тоже наблѣга на сѣщата идея. Нѣщото, което Богъ изисква, е милостъ, а не жертва Човѣщината най-добре се изявява въ дѣла на милостъ къмъ ближнитѣ. Богъ изисква, да се отнесемъ човѣшки къмъ ближнитѣ си, а най-вече на Св. Недѣля. Ако книжницитѣ бѣха проникнати съ тоя духъ, тѣ никога не биха осѣдили дванадесетъ изгладнѣли мъже. Като Синъ Човѣшки, Глава, Прѣдставителъ и Водителъ на човѣчеството, Исусъ се застъпва за него и се

прогласява даже господарь на сѣботата — т. е. заявява правото си да покаже какъ да се празнува упокоителния день, за да сътѣйствува за благо на човѣчеството.

3. Другата случка пояснява сѣшия принцип по единъ по-прѣкъ начинъ. Исусъ е подозрѣнъ като нарушителъ на сѣботата (Мар. 3: 2). Враговетъ му търсятъ да го оклеветаятъ именно за тази причина. Човѣкътъ съ изсѣхналата рѣка потърси съчувствие въ хуманното сърдце на Исуса. Исусъ го съжали защото знаеше, че Богъ го жали, ала книжниците ни най-малко не го съжалиха. Тѣ не искаха да знаятъ отъ кога рѣката му е била суха, и дали жена му и дѣцата му не мрѣха отъ гладъ; до толкозъ бѣха безчовѣчни въ строгостта си да пазятъ Божия законъ! Исусовиятъ гнѣвъ пламна; Той ги изгледа гнѣвливо, оскърбенъ за окаменяването на сърдцата имъ. (Марк. 3: 5). Нѣшото, което най-много Го възмути, бѣ начинътъ, по който хулѣха името Божие. Тѣ се приструваха, че прѣдставляватъ Бога, и, че сѣ авторитетъ въ тълкуването на закона, а сѣмевременно поддържаха, че Богъ оттеглялъ милоститъ си на Св. Недѣля, и, че било грѣхъ да се върши какво да е дѣло на милость къмъ нѣкой страдащъ, защото било работа. Исусъ добръ имъ напомня че не биха постъпили тъй жестоко съ нѣкое нѣмо животно, като овцата или вола, а колко по-високо стои човѣкъ отъ тѣзи животни. Господниятъ день не прѣкрътава благодѣянията Божии (Иоан. 5: 17), Той не спира и нашигъ. Човѣщината, слѣдъ всичко, е върховниятъ законъ: право е да струваме добро на ближнитъ си въ недѣленъ день безъ да обръщаме внимание на буквата на заповѣдитъ.

Урокъ 6. Май 9. Въздържателенъ урокъ. — Прит. 23: 29—35. Урокътъ за тая св. Недѣля — върху древнитъ притчи Израелеви, показва колко е старъ въздържателниятъ въпросъ. Чудесната прѣдстава на окаянствата, скърбитъ, каранията и празнословията до день днешенъ се повтарятъ по кръчмитъ, бираритъ, тунелитъ и улицитъ.

Въпросътъ е толкова старъ, и толкозъ много е говорено, писано и вършено по тази часть, што на нѣкои става отекително, та сѣ наклонни да изгубятъ изъ прѣдвидъ грамаднитъ успѣхи противъ невъздържанието, постигнати почти на всѣкъждъ между просвѣтителитъ народи. Голѣма часть отъ този успѣхъ се дължи на прѣподаване уроци по въздържание въ недѣлното училище, а най-вече на усилията и подвизитъ на въздържателнитъ сдружения.

Сега нека пристѣпимъ къмъ разискването на урока, който се занимава съ окаянствата произтичащи отъ единъ видъ невъздържание — опивателнитъ — алкохолни пития. Но да не забравяме, че думата „невъздържание“ обгръща и други изкушения като напр.: наклонността ни да ядемъ до прѣсита, невъздържание въ думи и мисли и пр.

Наказанията могатъ се посочи (ст. 29, 32, 35): „горко“, „скърбъ“ и викъ на съжаление и разкаяние — „ахъ и охъ“; „карания“ тамъ, дѣто по-рано е имало приятелство и хармония; „оплаквания“, защото невъздържаниетъ човѣкъ винаги гледа на мрачната страна; освѣтъ себе си, той осжда

всичко, защото гледа на нѣщата и на хората отъ една крива и изпорчена гледна точка; „удари безъ причини“, защото невъздържанието води къмъ крамоли и сбивания; „подпухнали очи“, защото тѣзи, които се вдаватъ на пиянски-плѣтоугоденъ живогъ, ще потънатъ въ дълбокъ духовенъ мракъ. Ако вѣтрѣшниятъ устремъ на душата не е чистъ, цѣлиятъ битъ на човѣка ще бѣде мраченъ, и ако видѣлната е тъмнина, то тъмнината колко мрачна ще е. Освѣтъ гова има и „жилото на василиска“, избличението на съвѣстта което неминуемо слѣдва слѣдъ като се изпие всичко и остане само дрожанието на дѣното. А слѣдъ всичко иде срама и позора отъ „удари и бой“, които сѣ заслужената награда на пияницата.

Единъ грѣхъ води къмъ други. (Ст. 33). Невъздържанието не остава самичко; то е винаги свързано съ други грѣхове и води къмъ безнравствени желания и дѣла. Мозъкътъ на пияницата е запаленъ отъ пѣкления огънь и той замишлюва за чужди жени. Единъ зълъ духъ загнѣзди ли се въ сърдцето, той извиква при себе си всичкитъ си съюзници — най-малко седемъ на брой, и тѣ като влѣзватъ, послѣдното състояние става много по-лошо отъ първото. Грѣхътъ не остава самичкъ; той е свързанъ съ разни други пороци, както малкитъ халки на дългата желѣзна верига.

Ненаситната страсть. „Кога ще се събудя, да ида да го търся пакы!“ Грѣхътъ се обръща на една силна страсть, която не се прѣклана прѣдъ разума. Земете за примѣръ афионопушачъ. Той добръ знае, че съсъ страстьта си жертвува здраве, положение, характеръ, честь, любовъ и всичко мило въ живота, но пакъ постоянствува въ злото. Като се поразбуди шо-годѣ отъ омайния си сънъ, и страстьта изведнажъ почне да го мѣчи; безъ да обръща внимание на какви да е молби или заплашвания, той се прѣдава ненаситно на охотата си. Страшно прѣстѣпление е да се зароби човѣкъ на такива ужасни страсти, които бърже завличатъ въ бездѣнна пропастъ.

Младежитъ, пѣкъ и всички други, трѣбва да усвоятъ тѣзи уроци. Спартанцитъ имали обичай да опиватъ робитъ си, за да докарагъ у дѣцата имъ отвращение къмъ пиянството. Благодарение, че има други доказателства отъ положителенъ характеръ. Нека земемъ за примѣръ, себеотрицанието на Господа Исуса, който, за да ни спаси, бѣше готовъ да се отрече отъ всичко (Вижъ Фил. 2: 7, 8; Евр. 12: 1—3.). Имаме обѣщанието за Духъ Святи, за да направи сърдцата ни чисти, за храмъ святъ Господу (1 Кор. 6: 19). Сетнѣ имаме нуждата на отечеството ни отъ достойни синове и дѣщери. Соломонъ разказва за единъ бѣденъ, но мѣдър човѣкъ, който съсъ съвѣта си спасилъ единъ градъ. Често пѣжти се случвало нѣкой героиченъ войникъ съ нѣкаква своя неустрашима постѣпка да е ставалъ причина да се спечели нѣкоя велика побѣда. Има ли достойни младежи и отъ тѣвата пола съ вѣра въ Бога, прѣдъ тѣхъ ще се отвори широко поле за полезность и благородни подвизи.

Урокъ 7. Недѣля, Май 17. Растеща омраза противъ Исуса. (Мат. 12: 22—32, 38—

42.) Матей завършва повестта си за изцѣляването на човѣка съ изсѣхналата рѣка, съ уговора на фарисейтъ да убиятъ Исуса. Впоследствие Исусъ си отиде отъ тамъ и слѣдваше дѣлото на изцѣлението въ нѣкое по-тихо и отстранено мѣсто, като имъ зарпѣти да го не изявяватъ. Съ това поведение на Исуса се изпълниха точно пророческитѣ думи на Исая (гл. 42: 1—4). Въпреки това отстранение, въ днешния урокъ ние виждаме оразата на фарисейтъ да достига до върха си.

Единъ слѣпъ и нѣмъ човѣкъ е доведенъ при Исуса за изцѣление. Той длъжеше своето крайно печално състояние на злия бѣсъ, но Исусъ го изцѣли. Той проговори, прогледна и бѣсътъ го остави. За това дѣло на Исуса не може да има двѣ мнѣния. Въ 28 ст. Тей пояснява какъ е извършилъ изцѣлението: Той е изпждалъ бѣсове чрѣзъ Духа Божи. Съ тая свята сила Той бѣ облѣченъ при кръщението Си. За това нѣщо самъ Той говорѣше съ благоговѣние, и съ учудване гледаше на факта, че Отецъ Му бѣ далъ такава сила, за да избавя човѣцитѣ отъ грѣхове и болести. Но Исусъ не бѣше единствениятъ, който гледаше съ очудване на дѣлата Божии; множествата устѣщаха сѣщото нѣщо, затова и говорѣха: „Да не би този да е синъ Давидовъ?“ Като да искаха да кажатъ: Единъ, който изявява такава сила противъ злото, не може да бѣде друго, освѣнъ помазаникътъ Господень, който ще дойде за спасението на народа. Но на изявяваната отъ Исуса сила, фарисейтъ нито погледнаха съ благоговѣние, както той гледаше: за него тя бѣше самиятъ духъ Божии, — нито пъкъ имаха онакопнигѣща надежда на народа, която Той считаше зора на Месианската ера; затова фарисейтъ казваха: „Той изпжда бѣсове чрѣзъ Велзевула, началникътъ бѣсовски. Дѣлата му не изявяватъ сжщинска любовъ къмъ човѣцитѣ; това не е истинска божествена сила; той е въ разговоръ съ Сатана и единичката му цѣль е да мамѣ народа“.

Това гнусно и коравосърдечно обвинение не бѣше първата, но последната мисль на фарисейтъ. Тѣ мразѣха Исуса за други причини, и, за да го дискредитиратъ, тѣ бѣха готови да си послужатъ съ най-низкитѣ срѣдства. Исусъ се почувствува нараненъ отъ тая страшна обида, за това я и осжди съ голѣма строгость. Първо. Той посочи пълната ѣ безусловность — Сатана да изпжда Сатана и самъ да събаря царството си! Кой би повѣрвалъ това?! Друго. Той излага пристрастието на фарисейтъ като посочва, че синовете имъ, т. е. ученицитѣ и послѣдователитѣ имъ (Дѣян 19: 13) се занимаваха съ изпждане бѣсве; но тѣхъ фарисейтъ не осждаха, а възставаха противъ Исуса. Трето. Той имъ казва ясно какво значение има дѣлото Му: то е символъ или таинство на Божие царство. Дѣла на избавителна любовь — такива, каквито той бѣ извършилъ чрѣзъ Духа Божии въ изцѣляването на бѣснумиятъ, сж знакове, че царство Божие е настанало. За него тѣ не сж мисляли и очикали, но ето, че, Богъ Спасителътъ работѣше прѣдъ очитѣ имъ. Четвърто. Въ ст. 29 Той имъ казва, че избавата на заробенитѣ отъ Сатана

подразбира не съюзъ съ Сатана, но по раншна побѣда надъ него Исусъ бѣ вързалъ по-силния човѣкъ въ пустинята, и затова можеше да ограби кѣшата му. Пето. Той имъ напомня, че ако въ борбата между Него и Сатана не може да има нѣкакъвъ заговоръ или съюзъ, то не може да има и неутралность. Който не е отъ страната на Христа, той е отъ страната на Сатана. И най-сетѣ въ ст. 31 Той произнася страшната присжда противъ грѣха на фарисейтъ. „Всѣки грѣхъ и хула ще се прости на човѣцитѣ, но хулата противъ Духа нѣма да се прости“. Духътъ, за който се говори тука е Духътъ, който работѣше въ Исуса, божествената сила, която чрѣзъ Него даваше видѣлина на слѣпитѣ, говоръ на нѣмитѣ и животъ на мъртвитѣ; така, че всѣки който втвърди сърдцето си къмъ гласа на Божие присжствие, дѣйствуваше чрѣзъ Исуса, щото да го отдава на дявола, извършва едно непоправимо прѣстѣпление. Какво повече може да сторѣ Богъ за единъ човѣкъ, който се е опѣлчилъ, противъ Христа, и който като гледа къмъ Исусовитѣ дѣла ма милость, извършени чрѣзъ духа Божии въ Христа, кѣне вмѣсто да благоговѣе. За такъвъ човѣкъ нѣма никаква надежда.

Ст. 32, въ който се различава рѣчь казана противъ Синъ Человѣчески съ рѣчь казана противъ Духъ Святи е, по всѣка вѣроятность, повторение на ст. 31, прѣдставенъ въ по-друга форма. Еднаквиятъ стихъ въ Марко 3: 28—30 нѣма нищо, което да отговаря на казаното въ ст. 32. Изказано въ общи думи, грѣхътъ за хула противъ Духъ Святи, значи да се отдаватъ добри дѣла на лоши мотиви или побуждения, така щото да се избѣгне слѣдния позизъ къмъ съвѣстѣта.

Последнитѣ стихове на урока изискватъ голѣмо пояснение. Само единъ лукавъ и невѣренъ родъ може да търси знамения отъ онзи, чинто чудеса тѣ злѣ прѣтълкуваха и отхвърлиха. Вмѣсто знаменния Исусъ дава изблечения. Ниневиитѣ, като язичници, се покаяха при Ионовата проповѣдъ; южната царица — язичница, която дойде отъ краищата на свѣта да чуе Соломоновата мѣдрость, ще възстане въ последния день и ще осжди онѣзи които чуха Исуса да поучава въ улицитѣ и отхвърлиха думитѣ му. А дѣто Той стоеше, бѣше повече отъ Иона и Соломона, затова най-голѣма виновность се състоеше въ това, дѣто го отхвърлиха.

Урокъ 8. Май 23. Смъртъта на Иоана Кръстителя. — (Мат. 14: 1—12). Тукъ помѣстено то за смъртъта на Иоана Кръстителя се счита за отклонение отъ евангелската повѣстъ. Отъ Мат. 4: 12. разбираме, че Иоанъ е билъ въ тъмница прѣди Исусъ да почне проповѣдническата си обиколка въ Галилея, и отъ Мат. 11: 2. се вижда: че той бѣ чулъ въ тъмницата за Христовитѣ дѣла; а отъ Мат. 11: 12, дѣто се споменува, че днитѣ на Иоана Кръстителя сж отъ миналото, можемъ да заключимъ, че стоянието му въ затвора е било дълго, но пакъ точната дата на смъртъта му не може точно да се опрѣдѣли. Ако сждимъ отъ Марко. 6: 14. врѣмето, за което се говори въ Мат. 14: 1, трѣбва да е било изведнажъ слѣдъ изпрашането на Дванадесетѣ, чието служение заедно съ онова на Спаси-

теля бѣха съдѣйствували името му да се разчуе навсѣкждѣ, даже и въ двора на Ирода Антипа. Питаха се всички, кой е водителъ на това движение? Въ евангелията на Марко и на Лука разни мнѣния се даватъ. Матей дава само мнѣнието на Ирола, който го земаше за Иоана. И Марко дава това отождествение, но Лука се изказва малко другояче. Споредъ Лука, когато другитѣ изказали мнѣние да не би това да е Иоанъ: „Иоана азъ посѣкохъ, но кой е този?“ за вѣрване е, че мъчителната свѣстъ на този нечестивъ царъ го смушаваше съ разни мисли и прѣдположения.

Споредъ евангелиститѣ, Иродъ бѣ хвърлил Тома въ тъмница по лични съображения. Иоанъ го бѣ изобличилъ за нарушаване закона Божи, понеже бѣ напусналъ законната си жена и се бѣ оженилъ за братовата си. Не, че Иродъ питаеше нѣкаква връжда противъ него; Марко даже казва, че Иродъ се боялъ отъ него, че го слушалъ и вършилъ нѣкои работи. Но, ако и да по свѣта на Иоана, царьтъ бѣ сторилъ много работи, той не искаше да стори най-важното — да прѣмахне прѣстѣплението. Естествено е въ тоя случай да си спомнимъ Иезавель и Ахаава, дѣто жената бѣше много по-виновна отъ мъжа. Иродъ можеше да пошадѣ живста на Иоана — и споредъ Марко — той се трудилъ да стори това, но Иродиада поддържала злобата си прогивъ него и очаквала за сгоденъ случай да си отмъсти. Повѣстѣта разправя, какъ си постигнала цѣлѣта.

На Иродовия рожденъ день имало дворцовъ приемъ, на който всичкитѣ голѣмици били поканени. Нечестивата царица зела голѣмо участие въ тази гошавка. Дъщеря ѝ се яви прѣдъ всички и съ играта си угоди на Ирода и на гоститѣ. Пжтешественици, които сж изучили източнитѣ обичаи, увѣряватъ, че този видъ игра (къочеци) винаги била съпряжена съ безнравственостъ и унижение. Това като изучаваме, ние си спомняме за една горделива царица, която отказа да парадирѣ съ хубостъта прѣдъ нѣколко запалени отъ вино персийски царедворци. (Ест. 1 гл.) Иродиада, обаче, се толкозъ грижеше за характера на дъщеря си, колкото и за своя, та когато Иродъ подъ силного разпаление се заклѣ да даде на момичево всичко — даже до половината отъ царството, ако и да въ сжщностъ той нѣмаше царство за даване — тя (майката) улови момента и го използва. „Дай ми тука на блюдо главата на Иоана Кръстителя“. Има нѣщо тежко, болѣзнено въ безчувствениѣ думи на тази мома; възможно ли е и тя да е била тѣй коравосърдечна и тѣй зла, както майка си? „Оскърби се царьтъ“, казва Матей. Не му стана угодно, че се хвана въ думитѣ си, а възможно-той се боеше отъ мисльта, че народьтъ, който имаше Иоана за пророкъ, нѣмаше да одобри това грозно дѣло. Но нѣщото, отъ което треперѣше повече, бѣ срамътъ отъ хората, ако не устои на думата, за която се заклѣ, че ще я изпълни. Гордостъта наддѣлѣ. Вмѣсто да каже, че той бѣше обѣщалъ нѣщо, което не биваше да извърши и загова оттегля обѣщанието си, напротивъ той се владѣе и съ това отмѣстителната жена постигна цѣлѣта си.

Тѣй погина послѣдниятъ и най-великиятъ отъ пророцитѣ. Матей казва, че ученицитѣ Иоанови зели обезглавеното тѣло, погребали го и сетнѣ отишли и казали на Исуса. За него тази постѣпка не бѣше безъ значение. Смъртьта на Иоана бѣше прѣдсказание за Исусовата смъртъ. Така погледна на дѣлото и самия Исусъ. „Казвамъ ви, че Илия вече дойде, и не го познаха, но сториха съ него каквото щѣха, така и Синъ Человѣчески ще пострада отъ тѣхъ“. Споредъ историка Иосифъ, Иродъ прѣмахналъ Иоана по политически причини. Боялъ се да не би народното движение, което се създаде около Исана, му причини неприятности съ Римъ. Тази е само привидна причина; евангелистъ Матей дава истинската.

Урокъ 9. Май 30. — Нахранването на множествата. (Мат. 14:13—21). Матей свързва първото нахранване на множествата съ оттеглянето на Исуса на уединено мѣсто, слѣдъ като чу за Иоановата смъртъ. Еванг. Марко го свързва съ подобно едно уединяване слѣдъ завръщането на апостолитѣ (Марко 6: 30, 31). Цѣлѣта бѣше слѣдъ изнурителната работа да имъ се даде една добра почивка. И четиримата евангелисти твърдятъ, че Исусъ, заедно съ ученицитѣ си, се отправи прѣзъ морето къмъ осамотеното мѣсто. Първото чудо съ нахранването на петьтъ хиляди души е единственото, за което говорятъ и четиримата евангелисти: за второто нахранване споменуватъ само Матей и Марко.

И въ двѣтѣ чудеса Матей наблѣга на това, дѣто Исусъ показѣ съсраданито си най-напрѣдъ чрѣзъ изцѣляване болнитѣ между обществото. Нѣкои отъ болнитѣ, макаръ съ голѣми мъжки, дойдоха сами, а други бѣха донесени отъ приятелиѣ си тамъ, дѣто бѣше Той. Еван. Марко поставя на първо мѣсто факта, дѣто Исусъ обърна главно внимание на духовната нищета. Исусъ гледаше на тѣхъ като на стадо безъ пастиръ, „и затова почна да ги поучава за много нѣща“. Въ своитѣ описания и четиримата евангелисти говорятъ за изгладнѣлия народъ. Ние не можемъ си прѣдстави начина, по който е ставало умножаването на хлѣбоветѣ, пѣкъ и нѣма никаква полза, ако бихме се трудили да сторимъ това. Достатъчно е да знаемъ, че това чудо е най-високата точка въ успѣха на Неговото служение; чрѣзъ това чудо Исусъ стана извѣстенъ навсѣкждѣ; множествата народъ, които се нахраниха, поискаха да го грабнатъ насила и да го направятъ царъ (Иоан. 6:15). За да произведе таково впечатление, трѣбва да се е извършило нѣщо велико. Христ. църква винаги е гледала съ гоѣмо удивление къмъ тази картина, когато Христосъ сложи трапеза прѣдъ хиляди гладни въ пустинята. Посетнѣ това чудо стана естественъ символъ на Господната вечеря; и въ шестата глава на Иоанового евангелие двѣтѣ сж свързани едно съ друго. Слѣдъ доста години, когато дойде редъ да напише евангелието си, Иоанъ си особено спомни за благодарението, което Исусъ въздаде прѣди прѣломяването на хлѣбоветѣ. Той описѣ мѣстото (Иоан. 6:23), дѣто ядохѣ хлѣбъ, слѣдъ като Господъ изказа благодарения.

Мѣстото, дѣто се извърши това велико чудо, бѣ въ околността на Ритсаида, на сѣвероизточния брѣгъ на езерото. Иоанъ ни казва, че врѣмето е било около Пасхата (Иоанъ 6: 4), а това напълно се съгласява съ описанието на Марко за зелената трѣва (Марк. 6: 39; Мат. 14: 19) т. е. събитие е станало прѣзъ пролѣта. Въпрѣки недовѣрчивостта имъ, апостолитѣ станаха съучастници съ Исуса въ това велико и милостиво дѣло. (а) За това чудо тѣ трѣбваше да дадатъ всичко, каквото имаха. Петъ хлѣба и двѣ рибици не е много, но когато дадемъ това, що имаме, и то се приеме отъ Бога, за чудо е какво може да произлѣзе. Нищо отъ онова, що имаме не се умножава въ Божията служба, докато не го прѣдадемъ или посветимъ всесърдечно. (б) Трѣбваше да раздѣлятъ множеството на редове, по сто и по петдесетъ, така шото на всички да се раздаде храна. Често пѣти сме наклонни да отдаваме прѣкалена важностъ на методи и разпореждания въ работата, но нека се помни, че голѣми работи, тежки дѣлжности винаги изискватъ методичност и разумна разпорежба. Съ безредица не може да се услужи на петъ хиляди мже, а колко повече да се промисли за слаби жени и беззащитни дѣца. (в) Ученицитѣ раздаваха това, що Исусъ тури въ рѣцѣтъ имъ. Това е всичкото, което и ние можемъ да сторимъ. Дали, защото рѣцѣтъ ни сѣ празни, защото не сме получили живия хлѣбъ отъ Исуса, та работата ни се вижда толкозъ трудна и не успѣшна? (г) Трѣбваше да сѣбератъ останалитѣ окрухи, шото нищо да се не изгуби. Много важно е да забѣлжимъ, какъ Исусъ ни учи на пестеливъ животъ, и какъ Той запрѣшава прахосването. Най-важниятъ урокъ, що можемъ да научимъ отъ това чудо, е състраданието или съжалението, което Исусъ показва къмъ човѣчеството. Той нахрани гладнитѣ, ако и да знаеше, че не само съ хлѣбъ ще бѣде живъ човѣкъ, че царството Божие не може да се изгради върху хлѣбове и риби (Иоан. 6: 26), и, че първата ни длъжностъ е да работимъ не за храна, която се разваля, но за храна която трае въ животъ вѣченъ. По тоя случай Той отправи къмъ всички, ксито имаха уши да слушатъ, много важнитѣ думи: „Азъ съмъ Хлѣбътъ на Живота; който ме яде ще бѣде живъ и то чрѣзъ мене“.

Вжтрѣшенъ Отдѣлъ

Напомняме на всичкитѣ Евангелски пастири въ Сѣверна и Южна България и Македония, че на идната Св. Недѣля — 8 Май, недѣлнитѣ училища по цѣлия евангелски свѣтъ ще употрѣбятъ общата програма, която се разнесе между всичкитѣ наши църкви и общества.

Годишниятъ Съборъ на Българската и Европейско-Турската Мисия на Американския Бордъ се държа въ Самоковъ прѣдъ и около великденскитѣ празници. Освѣнъ мисионеритѣ отъ Южна България, Македония и Албания, присѣдствували сж нѣкои отъ Цариградъ, заедно съ двѣ нарочно пристигнали госпожи отъ Америка. По свѣдѣния, поче-

рпана отъ достовѣренъ източникъ, разисквали сж се много жизнени въпроси и зели сж се много важни рѣшения за бждещото прѣуспѣване на работата, а най-вече за повдигането на двѣтѣ училища въ Самоковъ. Делегатъ на Сѣверната Мисия, макаръ само за два дни, е билъ Д-ръ Е. Е. Каунтъ. Голѣма грѣшка е, дѣто при разискването на много отъ тѣзи важни въпроси не сж присѣдствували опитни българи работници, както се е практикувало до сега.

За годишния съборъ на Бѣлг. Евангелско Дружество, държанъ прѣзъ великденскитѣ празници въ Драма, Македония, до сега почти никакви свѣдѣния не сме получили. Учимъ се само, че благодарение на пълномощнитѣ, съборътъ се е състоялъ, и сж се избрали, съ малки изключения, почти сжшитѣ насгоятели, именно: Прѣдседателъ Ив. М. Цаковъ, подпр. Д. Н. Фурнаджиевъ, дѣловод. М. Н. Почовъ, касиеръ П. Т. Игнатовъ, секр. Алек. Георгиевъ и книжаръ В. Ив. Шоповъ. Надѣваме се, че настоятелството ще стори всичко отъ негова страна, за да влѣе новъ животъ въ това старо дружество. Мнозина отъ неговитѣ членове и поддържатели сж убѣдени, че като се остави цѣлѣта непокътната, за да може дружеството да крачи на прѣдъ, уставътъ му трѣбва значително да се прѣработи.

Конгресътъ на Младеж. Христ. Организация. Съгласно рѣшението, зето на Общия Епвортски конгресъ въ Варна, миналото лѣто, прѣзъ тазъ годишнитѣ ваканционни мѣсеци ще се държи първиятъ общъ конгресъ на всичкитѣ младежки организации въ България и Македония. Проектоуставътъ за федеративного обединение на тѣзи дружества е изработенъ и отдавна изпратенъ за разучаване. Учимъ се, че избраната комисия се е установила на датата 5—8 юли. Програмата на конгреса ще бѣде грижливо приготвена и уврѣме разпратена до дружинитѣ. За да се даде улеснение на побѣднитѣ и отдалечени отъ София младежки дружества да изпратятъ делегатитѣ си, столичното младежко хр. дружество, възнамява да имъ отпусне малки парични помощи. Похвално!

Вѣнчавка. Прѣзъ врѣме на конференцията въ Търново се извърши отъ Еписк. Бѣртъ вѣнчалниятъ обрядъ на видинския проповѣдникъ Н. Н. Пулевъ съ г-ца Софийка Манолова. Присѣдствуваша една грамадна публика. Нашитѣ честитявания на младоженцитѣ.

Годявка. Сѣ въ врѣме на тази конференция нашиятъ братъ г-нъ М. Рахачекъ, проповѣдникъ на чехитѣ и словацитѣ въ селото Войводово, Раховска околия, се сгоди за г-ца Анка И. Ганчева отъ Севлиево. Нашитѣ честитявания на сгоденитѣ.

Огъ редакцията. Поради промѣна на печатницата списанието не можа да излѣзе въ началото на мѣсеца. Мѣрки сме зели тѣзи нередовности и закѣснявания да не се повтарятъ.

Молимъ четцитѣ на Хр. Свѣтъ да зематъ бѣлѣжка, че, поради многото материалъ, списанието излиза въ 20 стр. вмѣсто въ 16, както обикновено.

